Akbaba

Politika köylüleri:
— Vay köylü kardeş, partiye mi gidiş?..
— Evet hemşerim, kokteyl partiye!

Albayrak Unları ve Baharatı

(Eski Çay Müessesesi Kuruluşu 1914)

Yüzde yüz saf ve nefistir. Çeşitler: Pirinç, Bezelye, Mercimek, Buğday (Nelson tip) unları, Buğday, Mısır, Patates, Nişastaları, İrmik, Karabiber, Tarçın, Yenibahar, Kimyon; Salep, Vanilya, Ihlamur, Kakao, Kola, Karbonat vs. Bakkallarınızdan isteyiniz.

TELEFON: 20947

MALINI SİGORTA EDEN RAHAT UYUR

İLÂNCILIK -NIK

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden: Refik Uzman

★

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası İSTANBUL

★

ABONE ŞARTLARI:

Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

★

Yabancı memleketlere. yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

★

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

★

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Son Yılların En Güzel Romanı:

ÜÇ KATLI EV

Yazan; YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yakında güzel bir cilt halinde çıkıyor

Bu eser (AKBABA Yayınevi) nin ilk kitabı olacaktır.

3 Nisan 1952

Nisan 3

AKBABA

Sayı: 3

Sahipleri: YUSUF ZİYA ORTAÇ — ORHAN SEYFİ ORHON

HER HAFTA

Halk avcılığı

Cuma günü, sabahın erken saatinde, rüya âleminden gelen bir Kur'an sesile içim ürpere ürpere uyandım. Ortalık loştu. Gece gitmiş, gündüz gelmemişti henüz...

Yatağımda, kabrinde gözlerini açmış bir ölü vehmiyle sağa, sola bakındım: İşte ayak ucumdaki aynalı dolap... İşte baş ucumdaki lâmba... İşte gece arkadaşım kitaplar...

Peki, ya uhrevî bir yağmur gibi içime çiseleyen bu mübarek ses nereden geliyordu? Göğün hangi katından?

Gözlerimde yarım kalmış uyku, yüzümde ağız dolusu esneme, yatağımdan ağır ağır kalktım. Saat yedi buçuğu henüz geçiyordu.

Bir kaç dakika sonra, Kur'an sesine, yanımızdaki yapıdan, işçi ağzı çapkın türküler ve kaldırımlarda dillenen satıcı çığlıkları karışmıya başladı.

Anladınız, değil mi? Ankara radyosunun sabah yayınından bahsediyorum...

Demokrasinin bir tarifi de belki halk avcılığıdır. Fakat siz söyleyiniz bana, Ticanî serdengeçtilerinin hâkimlere: «Dinsizler!» diye bağırdığı bir memlekette cehaleti memnun etmeğe imkân var mıdır?

Bu korkunç yarışta, hiç bir parti: «Benim suçum seninkinden az» diyemez. Dokuz yüz elli seçimlerinde kimlerin elini öptüğümüzü söylemiyeyim daha iyi...

Halk avcılığı!

Bu, köyde başka, kasabada başka, şehirde başkadır.

Kasım Gülek'in, ara seçimlerdeki mahut köy ağzı Bilecik broşürü, bunun aşağılık bir örneğiydi. İstanbul Vali ve Belediye Reisinin Taksim meydanında üç yıldır çırçıplak teşhir ettiği Opera binası da bu çürümüş politikanın iskeletidir!

Avcılar dikkat!... Bir gün, kendinizi avlarınızın ağzında bulmayasınız!

Yusuf Ziya ORTAÇ

TİCANÎ

Çocuk sordu:

— Anne, Ticanî ne demek?

— Vallahi, ben Arapça bilmem ama oğlum, söylenişe bakılırsa, Ticanî, canî gibi bir şey olacak!

Yarım kalan Opera binası yıkılmak tehlikesi gösteriyor...

F. K. Gökay — Bakalım hangimiz daha evvel yıkılacağız!...

DENİR Mİ, DENMEZ Mİ?

Nihat Erim, Anayasanın uydurma kelimelerini haklı göstermek için:

— (Görüşme) varken (Müzakere), (Belirir) varken (Tecelli eder), (Önünde) varken (Huzurunda) denir mi?

Diyor ve bu işe şaşacak yerde hayret ettiğini söylüyor!

Denir ya!... Hem öyle denir ki, başka türlüsü Türkçe olmaz. Meselâ:

— Sokakta filâna rastgeldim, görüşe görüşe geldik!

Denir, müzakere ede ede geldik denmez. Mektepte öğretmenin talebelerile bir dersi müzakere etmesi de görüşme değildir. Bazen öğretmen, çalışkan bir talebeye, güç bir bahsi daha az çalışanlarla müzakere etmesini söyler. Buna da: Görüşmesini söyledi, denemez. Eskiden böylelerine (Müzakereci) derlerdi. Şimdi ne diyorlar bilmiyorum ama, her halde (Görüşücü) veya (Görüşken) demiyorlar.

Hele, sayın Nihat Erimin: (Önünde) varken (Huzurunda) denir mi, demesine ben de hayret ettim. Bunu da mı bilmiyor! Meselâ: Nihat Erimi, İnönü kabul ettiği zaman, huzuruna kabul etmiş olur, ama, Nihat Erim, İnönüyü huzuruna kabul edemez!

Bu kadar açık mâna farklarını bir saymak için, Nihat Erim gibi, Halk Partisinin yanlış işlerine bile doğru diyecek biri olmak lâzım! Şimdi (Tecelli) nin yeri geldi: Ne demeli, bu da Halk Partisinin tecellisi!

ÖBÜR DÜNYA Röportajları!...

Namık Kemal ile mülâkat

Ruh araştırmaları Derneği Başkanı Namık Kemal ile mülâkat yapmak istediğimi öğrenince gülümsedi:

— Evet, dedi, İzmirdeki arkadaşlar ondan bir tebliğ almışlar. Bu sabah posta ile geldi. Siz de onunla görüşmek istediğinize göre, demek polipsişik avra teessüs etmiş.

Bu son kelimeleri anlamadım. Fakat anlamadığım şeyleri daha anlamadığım şeylerle anlatmağa çalışmasından korktuğum için mânalarını sormadım. Divana uzandım. Gözlerimi yumdum. İki parmağını göz kapaklarımın üstüne koyan başkan, yüzüme üflerken, soruyordu:

— Rahat mısınız?

İçimden: «Evet» dedim.

— Yükseliyor musunuz?

«Evet».

— Ne görüyorsunuz?

«Gölgeleri.»

İçimden Namık Kemal ile konuşmak istediğimi söyledim. Bir kaç gölge beni alıp daha yükseklere çıkardılar. Hürriyet şairi, başının üstünde nurdan bir tac, elinde bir meş'ale, belinden aşağısı bulutlara karışmış, yüzünde ışıklar dalgalanarak beni karşıladı.

İlk sualimi sordum:

— Üstad, memleketimiz elhamdülillâh nimeti hürriyete kavuştu. Namınız dillerde, eserleriniz ellerde geziyor. Sizin de ruhunuz şad oluyor, değil mi?

Namık Kemalin ağzından kelimelerle beraber alev halinde ışıklar da çıkmağa başladı:

— Evet, hurremiz, şadız. Fakat hürriyetle iş bitmez evlât. Birkaç sene evvel, İstanbul radyosunda bir Namık Kemal günü yapılmıştı. Orada bulunayım dedim, stüdyoya gittim, kimseye görünmeden, bir köşede bekledim. Gençler şiirlerimi okudular. Fakat hep yanlış okudular. Ne vezin kaldı, ne mâna. Benim sağlığımda hürriyet yoktu ama okuduğumuz şiirlerin veznini de, mânasını da anlıyan çoktu.

— Hakk-ı âliniz var üstad. Fakat ilhamını yüksek dehânızdan alan hürriyet ve demokrasi şimdi edebiyatımızda da kendini gösteriyor. Şiirler veznin, kafiyenin, mânanın istibdadından kurtuluyor ve tam bir hürriyete kavuşuyor. Vezin bir zindan, kafiye bir zincir, mâna da bir gardiyandır. Şiir bunlardan kaçıyor.

Namık Kemal kükredi:

— Fesüphanallah!... Neler söylüyorsunuz? Böyle şiir olur mu?

— Olur efendim. Pek güzel oluyor.

— Ne biçim şeymiş bu? Bana okur musunuz böyle bir şiir?

— Başüstüne efendim, okuyayım:

BÜCÜR SEVGİLİ

Sevgilim bücürdür.
Gözleri iki damla,
Boyu bir karış.
Başlıyor, başlıyor
Cücelerle yarış.
A benim sevgilim, a yosmam,
a Kirlasum...
Ne istersin benden?
Para mı, kürk mü, otomobil mi?
Pış
Al sana anam:
Hoptirilillam.

Namık Kemal dondu. Hiç kımıldamıyordu.

Korku içinde sordum:

— Beğendiniz mi üstad? Ne güzel değil mi? Ne yeni!

— Böyle şiirler bizim zamanımızda da vardı. Yenilik neresinde?

— Sizin zamanınızda da mı vardı? Edebiyat tarihlerimiz hiç bahsetmiyorlar.

— Edebiyat tarihlerine geçmez. Tıp tarihinde bulursunuz onları.

— Tıp tarihinde mi?

— Evet, Üsküdardaki eski Toptaşı tımarhanesinin evrakını araştırınız. Orada çok vardır bu şiirlerden.

— Efendim, şimdi bütün delikanlılarımız böyle yazıyorlar.

— Delikanlı mı? «kanlı» sı fazla. Demek hürriyet zavallı gençliğin başına vurmuş.

— Hürriyet değil efendim. Tek parti devrinde de onlar böyle yazıyorlardı.

— Ha!... Hürriyet değil, cehalet. Bunlar kitap okumazlar mı?

— Okumazlar efendim. Şimdi Üniversitemizde kitap yoktur. Not tutarlar. Çoğu onu da tutmaz. Bir de efendim, genç şairlerimizin içinde mektep gören pek azdır.

— Vah vah, mahzun oldum. Kabahatleri yok demek yavrucakların.

— Fakat onlar tahsile lüzum görmüyorlar, sürrealist olduklarını iddia ediyorlar.

— O halde sürrealizmin ne olduğunu da bilmiyorlar. Evet, bunu anlamak için de tahsil lâzım.

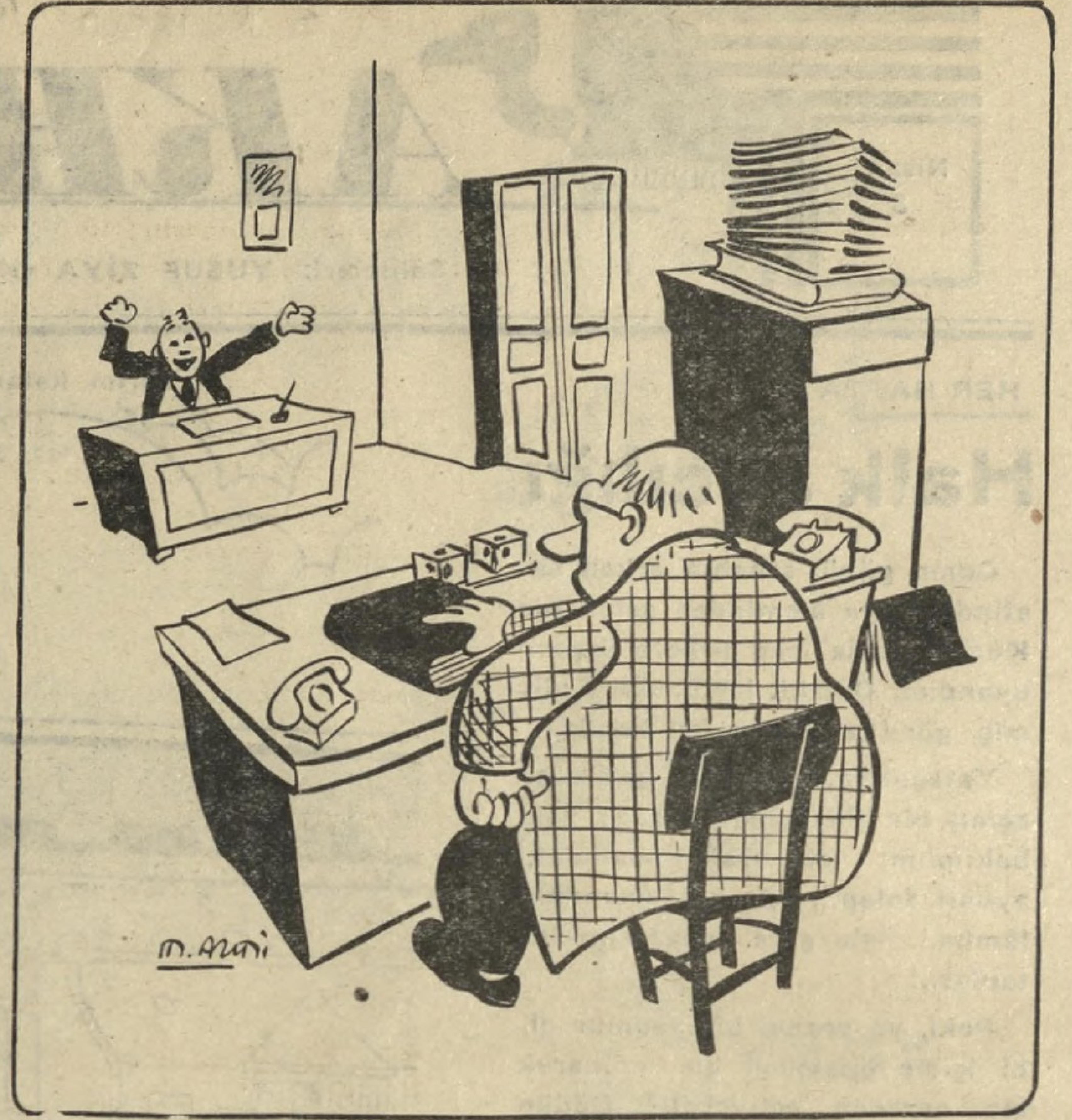
— Bilmem ki üstad... Ben onları severim.

Namık Kemal sustu. O sırada, uzaktan, sevgili Orhan Velinin gölgesi belirmiş, bana doğru yaklaşıyordu.

Hemen üstada dedim ki:

— İşte... Bu genç şairlerin başı sizin dünyanızdadır. Geliyor. Müsaade buyurursanız onu size takdim...

Fakat ben sözümü bitirmeden Namık Kemal bulutların arasında kayboldu.

20 YILSONRA:

— Gerçi memlekette orman kalmadı ama, mükemmel bir orman kanunumuz var!

Ne zaman?..

İkindi üstü, Anadolu yollarında bir otobüs.. İçi tıklım tıklım dolu... Konuşuyorlar:

— Şoför yine iç geçirmeğe başladı be...

Ürkek bir ihtiyar «Lâhavle» çekerek kımıldadı:

— Dürtüver yahu, uyansın...

Hırpanî kılıklı biri söze karıştı:

— Nafile, dürtme... Adamcağız kırk sekiz saattir direksiyonda.. Dürtmekle uyanmaz...

İhtiyar, telâşla sordu:

— Ne zaman uyanır?

— Araba devrilince!...

— Halkçılar 954 te iktidara gelsin de gör...

— Ne olacak?

— Herşey yine eskisi gibi olacak...

— Bak, buna inanırım!

Ankarada Sis

Ankara (Hususî muhabirimizden hava yolile) — Dün gece Ankarayı koyu bir sis kaplamıştı. Göz gözü görmüyordu. Bu yüzden bir müdet treleybüsler, otomobiller işliyememiş ve bazı kazalar olmuştur.

Son dakikada öğrenebildiğime göre, Kars milletvekillerinden Abbas Çetin ile Sırrı Atalay Meclis bahçesinde çarpışmışlarsa da her ikisine de mühim bir zarar olmamıştır.

İKİNCİ KAZA

Ankara (Telsiz Telefonla) — Şimdi işittiğime göre, Ankara milletvekili Vâız-ı Şehîr Ömer Bilen ile Balıkesir milletvekili Ali Fahri İşeri, yatsı namazından çıkıp evlerine giderlerken, siste yollarını şaşırmışlar ve yanlışlıkla Gar gazinosuna girmişlerdir. Işıklar altında yarı çıplak kadınların dans ettiğini gören iki milletvekili hemen tövbe ve istiğfar ederek dışarı fırlamışlar, abdest tazelemişler ve tecdid-i iman etmişlerdir.

Gerek vaız-ı muhterem Ömer efendinin, gerekse sayın İşeri'nin birer sözlü soru ile İçişleri Bakanından «âdâb-ı milliye» ve «Ahlâk-ı İslâmiye» ye yakışmayan bu gibi yerleri niçin kapatmadığını soracakları muhakkaktır.

REST!

Ankara (Kuşun kanadile gönderilmiştir) — Cumhuriyet Halk Partisinden ayrılan Kars milletvekillerini, eski Elâzığ milletvekili Fahri Kaya zorlu bir telgrafla protesto etmiş... Bugün her tarafta bundan bahsedilmektedir. Kendisini iyi tanıyanlardan birisi:

— Yamandır, dedi, küçük rölanslardan hoşlanmaz, hep böyle rest çeker!

SAMANDAĞI

Ankara (Meclis muhabirimizden) — Hatay milletvekili Abdullah Çilli'nin, Samandağındaki bütün C. H. P. lilerle birlikte istifa edip D. P. ye girdiklerini gazeteler yazdılar.

Bugün, Büyük Millet Meclisi Başkanı Refik Koraltana fikirlerini sordum. Bana şu cevabı verdi:

— Görüyorsunuz ki, C. H. P. nin Samandağında tutuşturmak istediği yangın bir saman alevinden ibaretmiş!

Bu Memleket Kimin?

Sedat Simavi dostumuz, gazetesine ne güzel kısacık makaleler yazıyor! Uzun yazı modası geçtiğini Babıâli caddesindeki bunca yıllık tecrübesile anlamış. Bu mâkaleler kısa olduğu için bu kadar güzel, yoksa güzel olduğu için mi bu kadar kısa? Bir uygun zamanda, gazeteciler, Sedat Simavinin hayranlarından Hüseyin Cahit Yalçın üstadımızın başkanlığında toplanıp bu meseleyi halletmeğe çalışmalı! Ahmet Emin Yalman da bundan bir ders alır belki!

Fakat bu kısacık başmakale büyük büyük hakikatler ortaya koymaktadır. Bakın, bugünkü sayısında şu önemli bir meseleyi halle çalışıyor: «Bu memleket kimin?» Demokratların mı? Hayır! Halkçıların mı? Hayır! Bağımsızların mı? Ona da hayır! Kimin öyle ise? İnsan şaşırıp kalıyor, değil mi? Bakınız, sevgili dostumuz, bunu iki kelimecikle nasıl hallediveriyor: Hepimizin! Sanki Kristof Kolombun yumurtası!

Makalesini şu veciz sözlerle bitirmektedir:

«— Şayet iyi bir demokrat isek, bu realiteleri her an göz önünde tutmalıyız!...

Verilecek cevap nedir? Ben kendi hesabıma söyliyeyim:

— Âmin!

FİSKOS

KORKU

İstanbul milletvekillerinden Ahilya Moshos ile konuştum:

— Üstad, dedim, gelecek seçimler hakkında ne düşünüyorsunuz, öğrenebilir miyim?

— Vallahi, dedi, ben şahsen seçilmemekten korkmam... Ama, mebusluğu kaybedersem dostların yüzüne nasıl bakarım?... İşte beni asıl düşündüren bu...

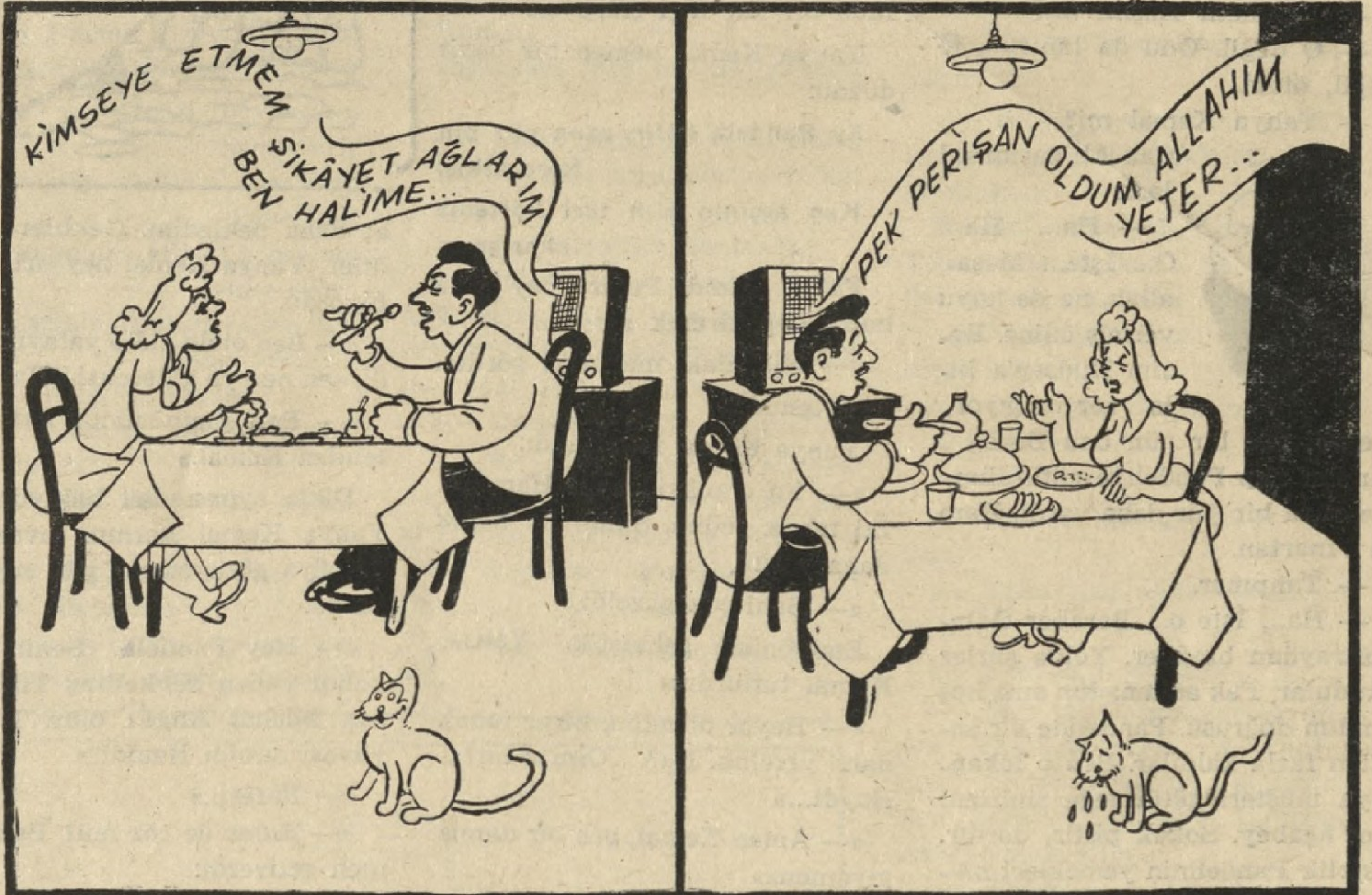
O aralık yanımıza gelen, yine İstanbul milletvekillerinden Salih Fuat Keçeci bir kahkaha attı:

— Onu hiç düşünme Ahilya..

— Neden?

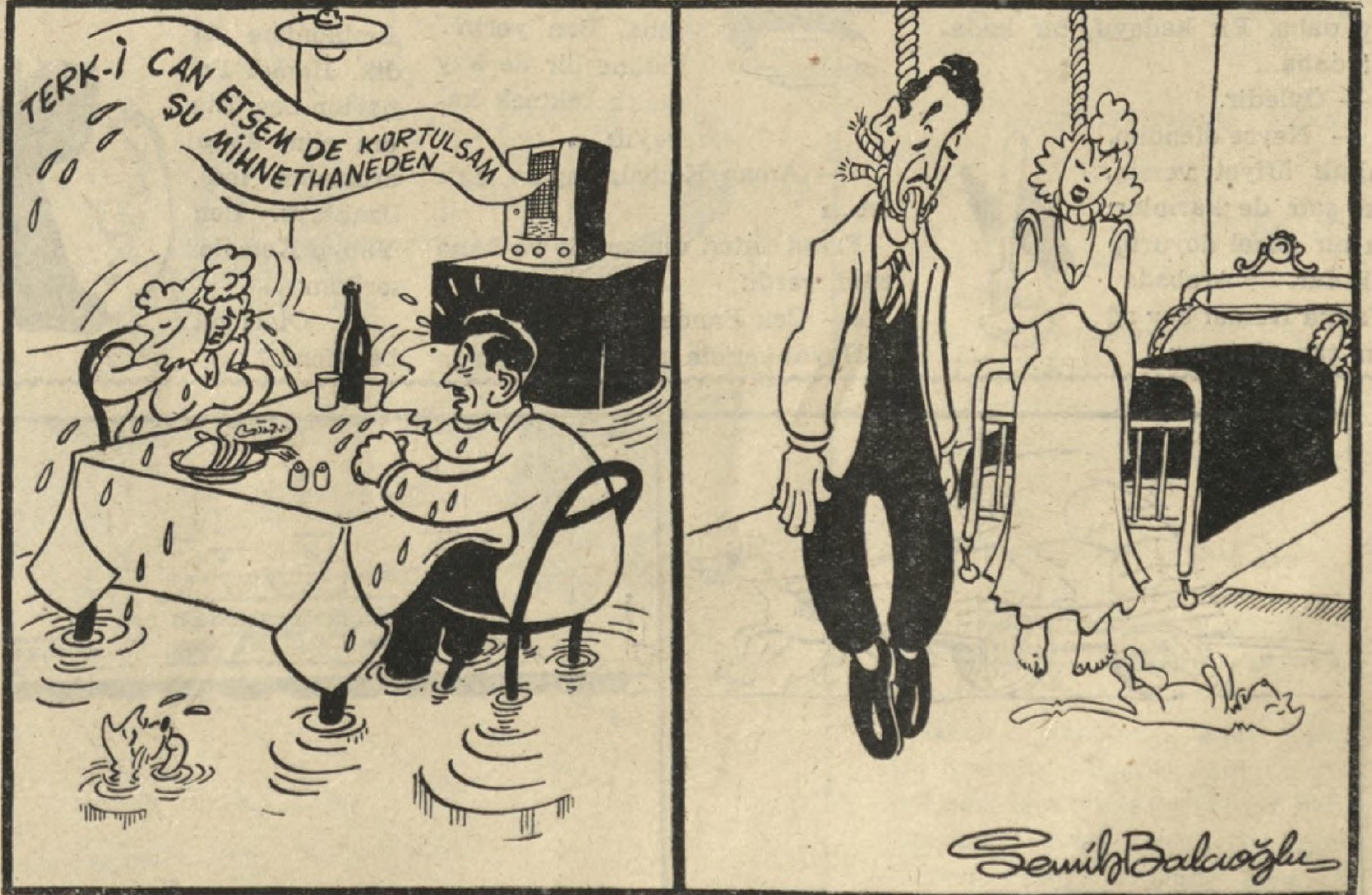
— O zaman dostlar senin yüzüne bakmaz!...

BİR RADYO FACİASI:

Ankara radyosu ile sabah kahvaltısı...

İstanbul radyosu ile öğle yemeği...

İstanbul radyosu ile akşam yemeği...

Kapanış!...

45

Can Ali'nin hatıraları!..

Boğazlı Şair

Can Ali üçüncü hikâyesini anlatmak için söze başlamadan evvel sordu:

— Hani sizin bir Boğazlı şair var. Neydi onun adı?

Düşünüp taşındık. Hangisi? Faruk Fafiz olmasın.

— Boğazın ne tarafında oturuyor? diye sorduk.

Can Ali, her zaman yaptığı gibi, sigarasını yakmadan evvel, tütünü koklarken güldü:

— Yok canım, öyle Boğazlı değil, dedi. boğazlı, yâni boğazına düşkün...

— Rahmetli Hâşım mı?

— O değil. Onu da tanırım. O değil, öteki.

— Yahya Kemal mi?

Can Ali başını salladı:

— Ha... Ha... O... İşte... Maşaallah, ne de koyu vermiş enine. Benim Hudson'a bile zor sığıyor. Geçenlerde bir gün onu Beyoğlundan alıp Pandeliye götürdüm. Yanında bir şair daha vardı. Hamdi Pınartan.

— Tanpınar.

— Ha... İşte o... Beraber Galatasaraydan bindiler. Yolda şiirler okudular. Pek anlamadım ama hoşlandım doğrusu. Pandelide bir saatten fazla kaldılar. Ben o lokantaya müşteri götürmeğe sinirlenirim ağabey. Sokak pistir, dardır. Üstelik Pandelinin yemekleri malûm. Müşteri bir kere girdi mi, çıkmak bilmez. Bir pilâv, bir pilâv daha. Bir kadayıf, bir kadayıf daha...

— Öyledir.

— Neyse efendim, Allah âfiyet versin, iki şair de karınlarını bir güzel doyurup çıktılar. Arabada Yahya Kemal bey ağzını şapırdatıyor:

— Vay kâfir Pandeli, diyordu, o ne baklava... İnsanın dili rüya görüyor. Bizim eski beyti hatırladım:

Cennette de böyle tatlı olmaz,
Bir baklava elli katlı olmaz.

Hamdi Tanpınar bahsi değiştirip yine edebiyat falan konuşmak istiyordu. Fakat Yahya Kemal oralarda değildi.

«— Vay kâfir Pandeli, diyordu, köftesi de enfesti. Kaç yamağı var onun Hamdi?

«— Bilmiyorum. Her halde orada bir kaç aşçı çalışıyor.

Yahya Kemal hemen bir beyit düzdü:

Ey Pandeli, kâfir, sana yüz bin kere alkış,
Kaç aşçının alın teri köftenle karışmış.

Fakat Hamdi Pınar bey yine bahsi değiştirerek sordu:

«— Hisardaki makaleyi gördün mü Kemal?

Yahya Kemal mırıldandı:

«— Ya o plâki neydi Hamdi?.. İki tabak yedim. Şimdi iki tabak daha yerim.

«— Sahi çok güzeldi.»

Eminönüne gelmiştik. Yahya Kemal tutturdu:

«— Haydi dönelim, birer tabak daha yiyelim. Ha?... Olmaz mı?... Haydi...»

«— Aman Kemal, ben bir damla yiyemem.»

«— Sen yeme. Şiirlerini okursun bana. Ben yerim. Üstüne bir de kaymaklı ekmek kadayıfı...»

«— Aman Kemal, yapma, lûtfet...»

Fakat üstad dinlemedi ve bana emir verdi:

«— Çek Pandeliye...»

Haydi gerisin geriye... Yarım saat daha bekledim. Geldiler. Bindiler. Yahya Kemal bey artık soluyordu.

«— Ben otele gidip yatayım, dedi, sen nereye gideceksin Hamdi?»

«— Ben Eminönünde ayrılırım senden Kemal.»

Dikiz aynasından bakıyordum. Yahya Kemal karnını sıvazlıyor ve rüya görüyormuş gibi sayıklıyordu:

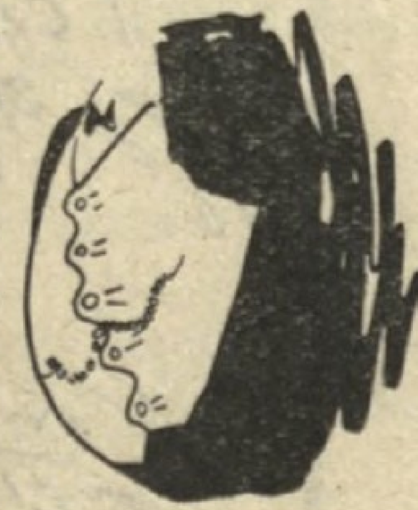
«— Hey Pandeli... Senin heykelini yapan heykeltraş Türkiyenin Michal Ange'ı olur. Bülbül yuvası nasıldı Hamdi?»

«— Enfesti.»

«— Enfes de söz mü? Bak, hemen geliverdi:

Git Pandeliye, götür o yâri
Bülbül yuvasında gör baharı.

Eminönüne geldik. Hamdi Pınartan bey üstadın elini öpüp arabadan indi. Uzaklaştı. Ben Yahya Kemale sordum:

— Otele mi beyefendi?

— Hayır, hayır...

Dedi, sonra emir verdi:

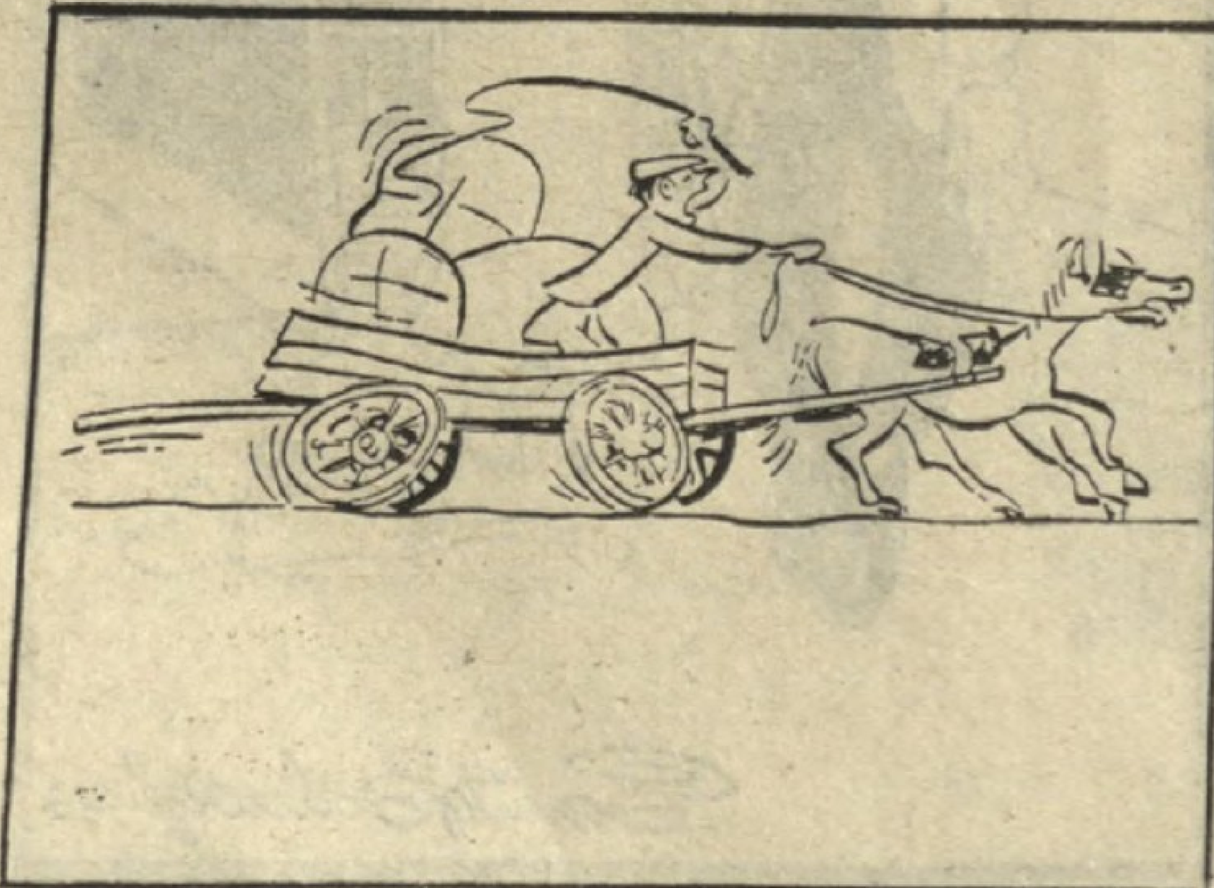
– Çek Pandeliye!

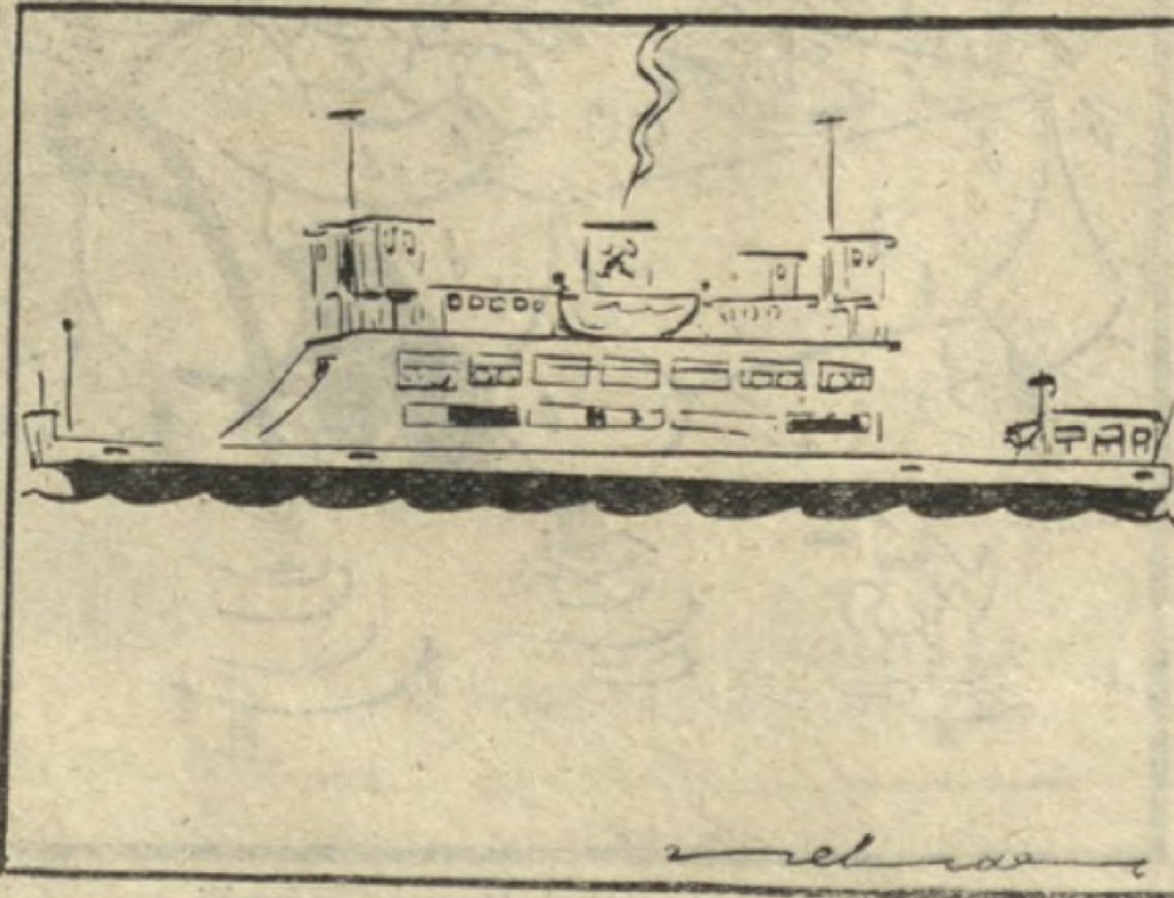
A. E.

— Hatay milletvekili Abdullah Çilli de C. H. P. den istifa etmiş...

— Allah Allah, demek hâlâ C. H. P. den istifa edecek mebus kalmış!...

Araba... Vapuru!

Aman üstad!

Sayın Şemsettin Günaltay (Dünya) gazetesine bayanatta bulunmuş. Adnan Menderese cevap veriyor. Mesele malûm: Nisbî seçim meselesi:

Demokrasiyi tahakkuk ettirecek nisbî seçimmiş! İyi ama, sayın Günaltay, yeni seçim kanununu yapan sensin! Kimden kime şikâyet ediyorsun?

Nisbî seçim meselesi bir tarafa, üstad beyanatında öyle bir dil kullanıyor ki kendi partisinin buna karşı kıyametler kopardığının farkında değil! «İki senedenberi» değil «İki yıldanberi», «Tezahür eden» değil «Meydana çıkan», «Tahakkuk ettirecek» değil «Gerçekleştirecek»...

Aman üstad, ne yapıyorsun? Sen, şimdilik şu nisbî seçimi bırak da şu konuştuğun dille nisbeti kesmeğe bak!

★

NEREDEN ÇIKTI?

Anlıyamıyorum. Ulus ara sıra vesikalar neşrediyor. Eski devirde yapılan işlere (Evet!) diyenlerin imzaları... Bir tek (Hayır...) diyen yok! Peki, bundan ne çıkar? Bu vesika, o devirde hiç kimsenin (Hayır!) diyemediğini göstermekten başka neye yarar? Yâni bunlar yapılırken hiç mi muhalif olanlar yokmuş da, 1950 de Halk Partisini düşürenler nereden çıktı?

— Al... Alçak...

—Ah... Pişman oldum... Şeytana uydum.. Deliyim ben., Deliii..

— Deli isen kendini neden vurmadın?

— Deliyim dedimse, zır deli değilim yahu!...

HAYDARPAŞA KADIKÖY!..

Gökten eritilmiş kurşun yağdığı şu saatte bile, Köprünün H. Paşa - Kadıköy vapur iskeleleri, cehennem kapısı misâli kalabalık...

«— Ah, pağdon müsü... Bu vapoğ kaşta kalkicek?...

«— Hareket saatinin gösterdiğine göre... On altıda...»

«— On altı nediğ?»

«— Dört...»

«— Meğsi çok müsü...»

«— Birşey diil efendim...»

İskeledeki kalabalıktan bahsediyorduk galiba... Evet iskelede...

«— Gel pâkalum pâyân, bu pizum motür papurdan evvel kakay...»

«— Vapoğdan evvel gideğ mi?»

«— Ağnamay musin madama... Saa galkişu pile evelden deyrum da. Helbette çabucak varacauz.»

«— Ne kadağa gidiyoğ?»

«— Onin lâfı edilur mu da... Senin hatirun içun yirmi peşluğa fituz...»

«— Ama vapoğ yiğmidiğ!»

«— Canun isterse be kari! Haçan gabahat pendedur çi, sana iyluk etmek isteyrum...»

Sonra efendim... Sonra mı? Ne diyorduk... Haa iskelede kalaba...

«— Ne tağaftan kalkıyoğ motöğ?»

«— Cel pen senu pindireyum!.»

Sahi bakın, vapur saatlerinden bir çeyrek ara ile bizim o tarafa motör gider. Müsaade ederseniz, şuna atladıktan sonra lâfa devam edelim.

«— Haydi ha... Haydi... Ka - kay... Haydarpaşa - Kadiçöy motörleri purdan kakay!...»

Ve Sultan Palamut devrinden kalma motör, kirli denizi aklatarak yola koyuldu.

Köprünün altından süzüldü... Çatanaların arasından bir bâkire kırıtkanlığı ile geçti. Kalamış vapurunun gazabından ürkerek dümen kırdı.

Sarayburnunun önünde sarhoş bir fahişe edâsı takındı. Ve nihayet, kulakları İstanbul radyosunun neşriyatı kadar tarmalayan bir patırdı ile, tam yolu aldı.

«— Merhaba kaptan!»

Duymadı.

Karadeniz uşakları, her nedense, denize açılır açılmaz dudaklarına bir türkü iliştiriverirler.

Bu da öyle... Sesi de yanık kâfirin. Ha Necmi Rızayı dinlemişin, ha motör kaptanını!

«Atimun eyerleri de deyuşmem
kemerleri,
Rüzgâr esip ketiriy partiden
haberleri;
Altin yağıyor altin da çebime
okka okka,
Millet yesun supurceyi su ilân
lokma lokma!»

«— Merhaba kaptan!»

Bu sefer başını çevirdi. Gözlerini kırpıştırdı.

«— Merhaba da... Cel pakayum...»

«— Keyfin yerinde galiba?»

«— Ne pileysun?»

«— Şarkı söylüyordun da...»

«— Haçan her türçi diyenun, çeyfi yerinde mu olir?»

«— Eh, hemen de öyle...»

«— Yok canum... Piz efçârlandığımız vaçitlerde turçi deyruz.»

Sustuk...

Dışarıdan ince bir ses yükseldi:

«— Yirmi peşlukler hazir mu?»

Eli sol cebe atıp, dörtte birliği çıkardık.

«— Sen nerelisin kaptan?»

«— Rizeliyum... Anadan orada doğmişum. Kime sorsan peni taniylar. Rizeli Yusuf gaptan tedun mu, seni garşima çıkarırlar...»

«— Demek bu işte eskisin?»

«— Esçi de lâf mı? Ay anasindan doğar toğmaz, pen tenuzi kari etmişum çendime da. Zatin takada doğurmiş kocakari Yusufinu...»

«— Nasıl, rahat meslek mi bari?»

«— Heç rahat olir mi? Görmeymusin tenizu?.. Orospu kibüdur da... Keyfine eledun mi tonini ıslatursun!...»

«— Bu motörler kaç kişi alıyor?»

«— Pelediyenun lâfına pakaysan yetmuş... Pize pakaysan yuz yetmuş!...»

Başımı uzatıp yolcuları saydım. Tam doksan üç kişi... Ha, pardon.. Bir de ben... Doksan dört.

«— Fazla yolcu almak yasak değil mi?»

«— Dedum a, elbette yasaktur.»

«— Eee?»

«— Nedur ee?»

«— Burda doksan dört kişi var.»

«— Taha fazla almadiguma şukret!»

«— Peki ama yasak?»

«— Sen teli misun, kâtip misun? Yasaksa yasak... Ne yapalum? Mademçi agzimi açtirdun tinle bagayım... Pizde fuhuşun cizlisi yasak mi?»

«— Yasak...»

«— Oyleysa kâvur karisinin işletuğu evler, niçin toksan tefa kapatiliy da, yüz defa açiliy?»

«— ?...»

«— Trampaya asilmak yasak mi?»

«— Tabiî...»

«— Yasaktur da, haçan ne tiye millet ha pre asilây?»

«— ?...»

«— Gorne uttürmek yasak mi?»

«— Şüphesiz...»

«— Mademçi oyledur da... Bu şofürler niçun ha pre gorne parmaklayler?»

«— ?...»

«— Esrar satmak yasak mi?»

«— Yasak ya...»

«— Mademçi yasaktur da, «Tahtakale» de pu iş niçun apaçuk yapılay?»

Haah... Nasılmış... Açar mısın bu mevzuu... Yasak! Sana ne yasaktan? İşte böyle bir Yusuf kaptan çıkıp insanın gemisini oturtuverir. Yazıyı okumak para etmez «Mademçi yasaktur da, haçan niçun yapilay?» ların cevabını siz verin bakalım...

OKTAY VEREL

— Nasıl bıçak istiyorsunuz?.. Meyva için mi? Sofra için mi? mutfak için mi?...

— İlân-ı aşk için!

47

Bir Taşla Üç Kuş!

«Sayın bay Server Dümtek,

«Her halde şimdiye kadar kadınlardan çok mektup almışsınızdır. Fakat bilmem böylesini hiç aldınız mı?

«Biliyorum, evvelâ imzaya bakınız. Şimdi tekrar merak ederek mektubun altına bir göz atıyorsunuz. Boşuna zahmet etmeyin: Beni tanımazsınız. Ama tanıyacaksınız. Sade ismimi değil, kendimi de. Beni görüp konuşacaksınız.

«Allah Allah! Ne büyük iddia, değil mi? Şimdi siz de işi inada bindireceksiniz ve benimle görüşmemek için kendi kendinize yemin edeceksiniz. Fakat acele etmeyin: Sonra kefaretini vermeye mecbur olursunuz.

« Sizi kâfi derecede merakta bıraktım, değil mi? Daha fazla bırakmayayım. Çünkü biz kadınlar erkekleri üzmek kadar sevindirmesini de severiz. Eh, müjdeyi aldınız ya, gözleriniz nasıl parladı.

«Bakın, anlatayım: Ben sportmen bir kadınım. Güreşten erkeğe dayak atmasına kadar her türlü kadın sporlarını severim. Geçen gün, güneşli havadan istifade ederek, bisiklete bindim, Erenköy asfaltından İç Erenköyüne doğru şöyle bir uzandım. Maksadım gezmek, dönüşte de pazara uğrayıp öteberi almaktı. Yâni, çantam yanımdaydı. Koluma asmış, iki elim gidonda yavaş yavaş gidiyordum.

«Yolun tenha bir noktasına gelmiştim. Birdenbire neye uğradığımı şaşırdım. Yanımdan rüzgâr gibi bir bisiklet geçti ve koluma çarpmasile çantamı kapıp kaçması bir oldu. Bu sarsıntı ile kolum gidondan kurtulunca yere yuvarlandım. Kırmızı çantam, Nasreddin Hocanın çaylağa kaptırdığı ciğer gibi, bisikletlinin elinde gidiyordu.

«Fakat, dedim ya, sporcuyum ben. Düşüp kalkmaya alışkınımdır. Derhal kendimi toparladım. Tekrar bisikletime atladım, pedallara ver yansın ettim. Herif (Affedersiniz ama, dilimin, yâni kalemimin ucuna geldi ve daha münasip bir kelime bulamadım), evet, yukarıda da adı geçen zat, çarpmakta usta idi ama, kaçmakta, daha doğrusu, bisiklet yarışında pek acemi olacaktı, aradaki mesafe gittikçe kapanıyordu.

«Fakat, aksilik bu ya, son süratle giderken önüme bir kedi yavrusu çıktı. Ne de olsa kadınız. Çiğnenmesin diye firenlere asıldım. Kedi bir yana, ben bir yana. Bu sefer kalktığım zaman hırsız yolun nihayetinde bir sinek gibi kalmıştı. Tekrar pedallara dayandım. Fakat baktım olacak gibi değil, işi hileye döktüm: Kestirme bir yol vardı, oraya saptım.

« Hesabımda aldanmamıştım. Kestirme yoldan önüne çıktım. Belki de köşe başında durduğu için yetişmiştim. Evet, karmanyolacı, beni arkasında göremeyince, ektiğine hükmetmiş, durup çaldığı minareye kılıf geçirmeye başlamıştı:

«Bir ağacın dibinde durmuş, çantamı karıştırıyordu. Sporcuyum ama, sokak ortasında bir erkekle nasıl alt alta, üst üste gelebilirdim? Yanına yaklaşmadım, siper alıp seyrettim.

«Çantamdaki kâğıt ve saireyi yere boşalttı. Küçük para cüzdanımı cebine soktu. Sonra çantayı da atıp bisikletine bindi. Paralara elveda demeyi göze almıştım. Evrak benim için daha mühimdi.

«Hırsız uzaklaştıktan sonra, vaka mahalline gittim. Çantamı, yere atılan kâğıtları aldım. Fakat, ne göreyim: İçine yabancılar da karışmış. Evet, yine Nasreddin Hocanın tencereleri gibi, doğurmuş!

«İşte şimdi hâdisenin sizi doğrudan doğruya alâkadar eden safhasına geldik. Mesele şu: Hırsız, karmanyolacı, yankesici, her neyse, hafiflemek için, benim çanta ile içindeki kâğıtları, vesikaları boşaltırken ayni zamanda başka bir çantanın muhteviyatını da boşaltmış. Şimdi elimde bir mektup var: Bu, sizin karınız olmıyan, fakat karınız kadar yakın birine yazdığınız mektup.

«Korkmayın. Şantaj yapacak değilim. Yalnız bu mektubu size kendi elimle teslim etmek istiyorum. Nerede ve ne zaman buluşabileceğimizi bildirmenizi rica eder, kadın olmam dolayısiyle, karısını aldatan bir erkeğe düşman kesilmem lâzım gelmesine rağmen, bundan sonra ıslah olacağınıza inanarak saygılarımı sunarım.

Ayşe Patiska.»

★

«Şeker Melâhatcığım;

«Ne zamandanberi benden haber alamadığını yazıyorsun. Haklısın. Benim de seni çok göreceğim geldi. Fakat, olmuyor ki, kardeşim. Çok işim var. Görüşmeyeli hayatımda büyük değişiklikler oldu.

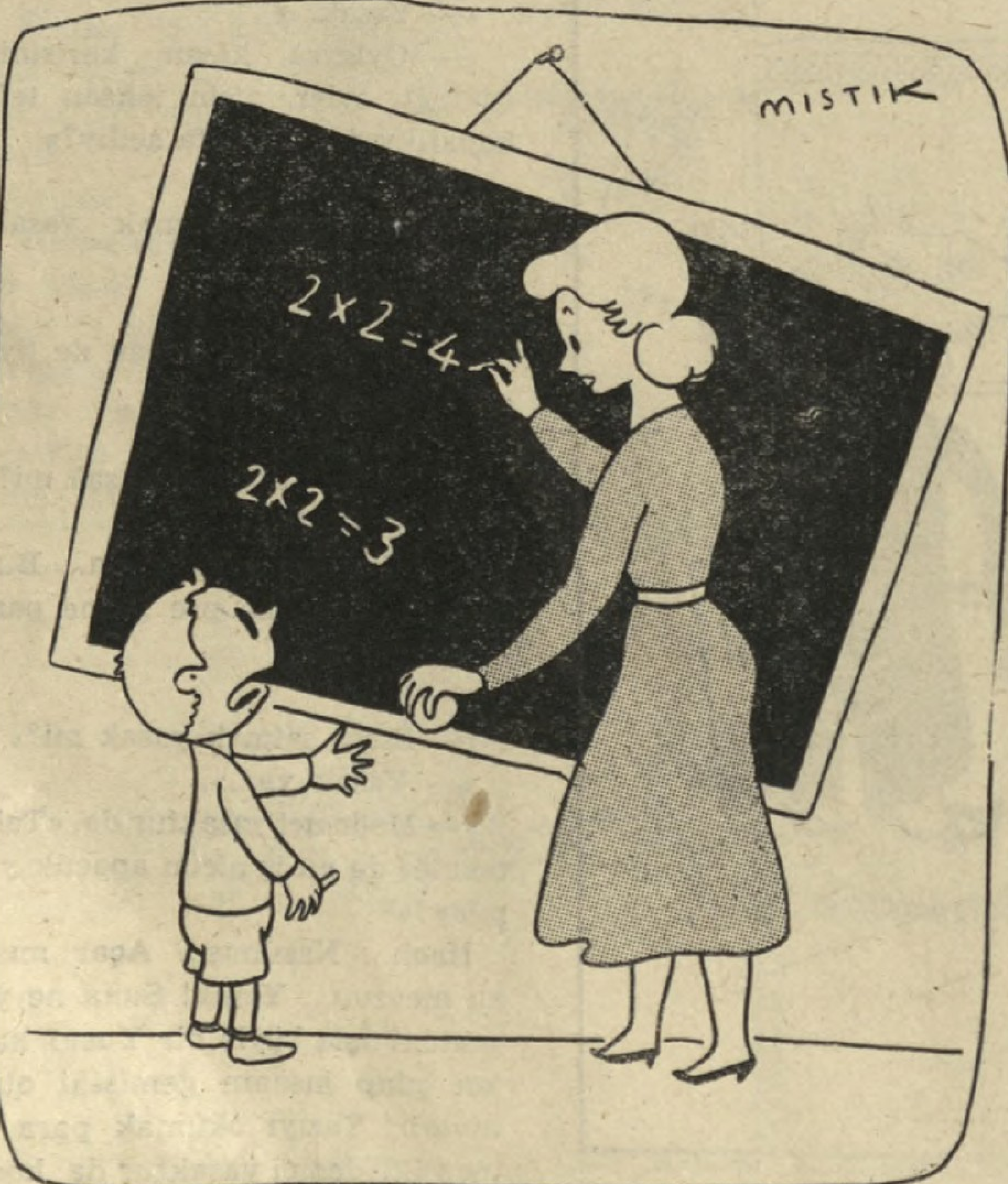
«Sana, bir bisiklet gezisinde başıma gelenleri, sonra bulduğum mektubun sahibine yazdıklarımı anlatmıştım. Server Dümtek'le yazıhanesinde buluştuk, metresine yazdığı mektubu teslim ettim. Fakat, o kadarla mı kaldım, sanırsın? Ne münasebet! Bir taşla iki kuş vurmaktaki maharetimi bilirsin. Hem bu sefer üç kuş vurdum!

«Bak, kısaca anlatayım: Mektubu Server'e verdim. Çok memnun oldu. Dünyada benim gibi temiz bir kadın bulunamıyacağını falan söyledi. Kalbine girmiştim. Varan bir! Ondan ayrıldıktan sonra karısına telefon ettim ve «Bir dost» hüviyetile ona «Kocanız sizi aldatıyor!» dedim. Kadın derhal boşanma dâvası açtı. Server

(Devamı 12 nci sayfada)

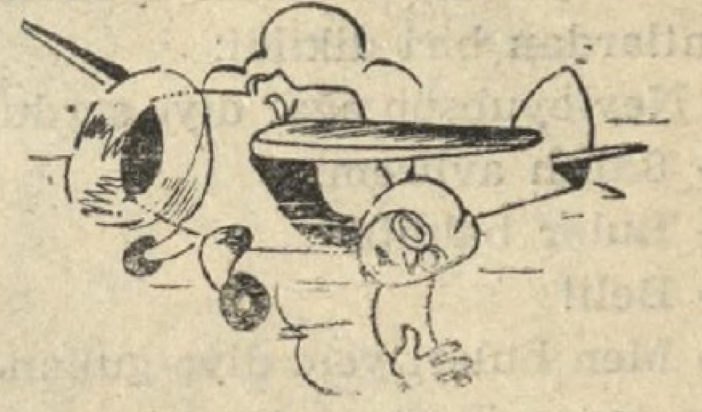
— Açık konuşalım hanımefendi, eğer kızınızın sevgilileri, kumarı, içkisi varsa oğlumuzu beğenmez... Çünkü biz o kadar kibar aile değiliz!...

Talebe — Fikrinize hürmet ederim, ama siz de benim fikrime hürmet etmelisiniz!...

Foto ŞİP-ŞAK

Yolda rastladığım zaman Enver, alacaklı gibi, yakama yapıştı:

«— Seni bana Allah yolladı» dedi.

«— Ne oldu? Hayrola?»

«— Senden bir ricam var.»

«— Estağfurullah. Söyle.»

«— Ayteni iyi tanırsın değil mi?... Modalı Ayteni?...

«— Evet. Ne olmuş?»

Enver: «Ona değil, bana oldu.» diye başladı ve anlattı: «Geçen gün yolda rastladım. Bilirsin, bekârlıkta iyi safasını sürmüştük. Eski hâtıraların tesirile, biraz yârenlik edeyim dedim ve hal-hatır sorarak, beraber yürümiye başladım. O sırada karşımıza bir şipşakçı çıkıp resmimizi çekmez mi?»

«— Şipşakçı mı?»

«— Evet hani; şu, yolda önüne gelenin resmini çekerler, yanındaki karısı mı, dostu mu hiç sormazlar. Kılığı kıyafeti, medenî ve coğrafî vaziyeti fotoğrafla tesbite müsait mi, değil mi diye hiç aramazlar. Sonra eline bir kâğıt tutuştururlar...»

«— Sen de ertesi gün gider, resmi alırsın.»

«— Evet, fakat o kâğıt senin elinde değil de karının elinde ise ne yaparsın?»

Enverin düştüğü zor durumu anlamıştım. Fakat ben kendisine nasıl yardım edebilecektim, bunu kestiremiyordum.

«— Karının eline nasıl geçti?» diye sordum.

«— Gayet basit. Kâğıdı pardesünün cebine sokuvermiştim. O gün müthiş bir yağmura tutuldum. Ertesi sabah karımın kırk yılda bir iyilik edeceği tutmuş, pardesümün her zamankinden biraz daha fecî vaziyetini görünce dayanamamış, ütülemiş. Ütülerken de kâğıdı bulmuş...»

Enver, şakakları ter içinde, devam etti:

«— Evet, koşa koşa geldi: «Fotoğraf mı çektirdin?» diye sordu: «Yaaaa, yolda çekiverdiler,» dedim. «Aman, güzel! Ben bugün o tarafa gideceğim, uğrar alırım» dedi. «Olmaz, ben alırım» diyemedim, zira daima işimin çokluğundan şikâyet ederim. Sonra, ısrar edersem şüphelenir, diye düşündüm.»

«— Peki şimdi ne yapacaksın!» diye sordum.

Enver: «Ben değil, sen yapacaksın,» dedi. «Bak ne yapacaksın: Fotoğrafhanenin adı Foto Şipşak. Tarlabaşı Meymenet sokağı... Numarası hatırımda kalmadı.»

«— Biliyorum» dedim. «Geçen hafta benim de sokakta resmimi çekmişlerdi.»

«— Güzel. Bana verdikleri kâğıdın numarası hatırımda: 1111. İyi ki böyle kolay bir numara imiş de, kâğıdı cebime sokmadan evvel şöyle bir bakınca hatırımda kaldı. Fotoğrafçıya, kâğıdı kaybettiğini, fakat numarasını bildiğini söylersin.»

«— Verirler mi?»

«— Israr edersin, mazeret gösterirsin. Artık orası senin maharetine kalmış bir şey. Fakat, çok rica ederim, bu işi muhakkak hallet, kardeşim. Yoksa mahvolurum.»

«— Peki, sen kendin niye gitmiyorsun?»

«— Nasıl giderim! Sonra karım gelip de kâğıdı gösterince, «Bunu biraz evvel başkası geldi aldı» diyecekler. O da «Kim aldı?» diye soracak. Beni tarif edecekler, iş çatallaşacak. Halbuki seni tarif ederlerse, tanımaz, bir yanlışlık olmuş der, gider. Anladın mı?... Şimdi, rica ederim, durma, koş. Karımdan evvel yetiş, resmi al!»

Çocuk yalvarıyordu. Dayanamadım, işi gücü bıraktım, koştum.

☆

Plân muvaffakiyetle neticelendi. Ertesi gün, sabahtan, Enverin yazıhanesine gittim. Ben elimde resim, pürneş'e ve pürgurur, içeri girerken o beni yerinden fırlıyarak, fakat yine endişeli bir halle karşıladı.

«— İşte tehlikeli resim!» dedim. «Al, ne yaparsan yap. Evli olmasaydım, benim de vaktile safasını sürdüğüm bu güzel kızın resmini ben saklardım ama...»

Enver sözümü kesti:

«— Dur, daha bitmedi.»

«— Bitmedi mi?»

«— Bitmedi ya. İşin ikinci safhası var: Karım dün senden sonra fotoğrafçıya gitmiş. «Başkası aldı» demişler. «Elinde kâğıt olmayana nasıl veriyorsunuz!» diye çıkışmış. «Ne yapalım» falan demişler. Karım, kadın zekâsına has bir çare bulmuş: «Peki, ayni filmden bir kopya daha çekin.» demiş. Nasıl, beğendin mi?»

İş hakikaten sarpa sarmıştı. Bu sefer de mi benden yardım istiyecekti?

«— Peki,» dedim, «Şimdi ne yapacağım?»

«— Yalnız sen değil, bu sefer Cemil de sana yardım edecek.»

«— Hangi cemil?»

«— Canım, bizim san'atkârane fotoğraf mütehassısı Cemil.»

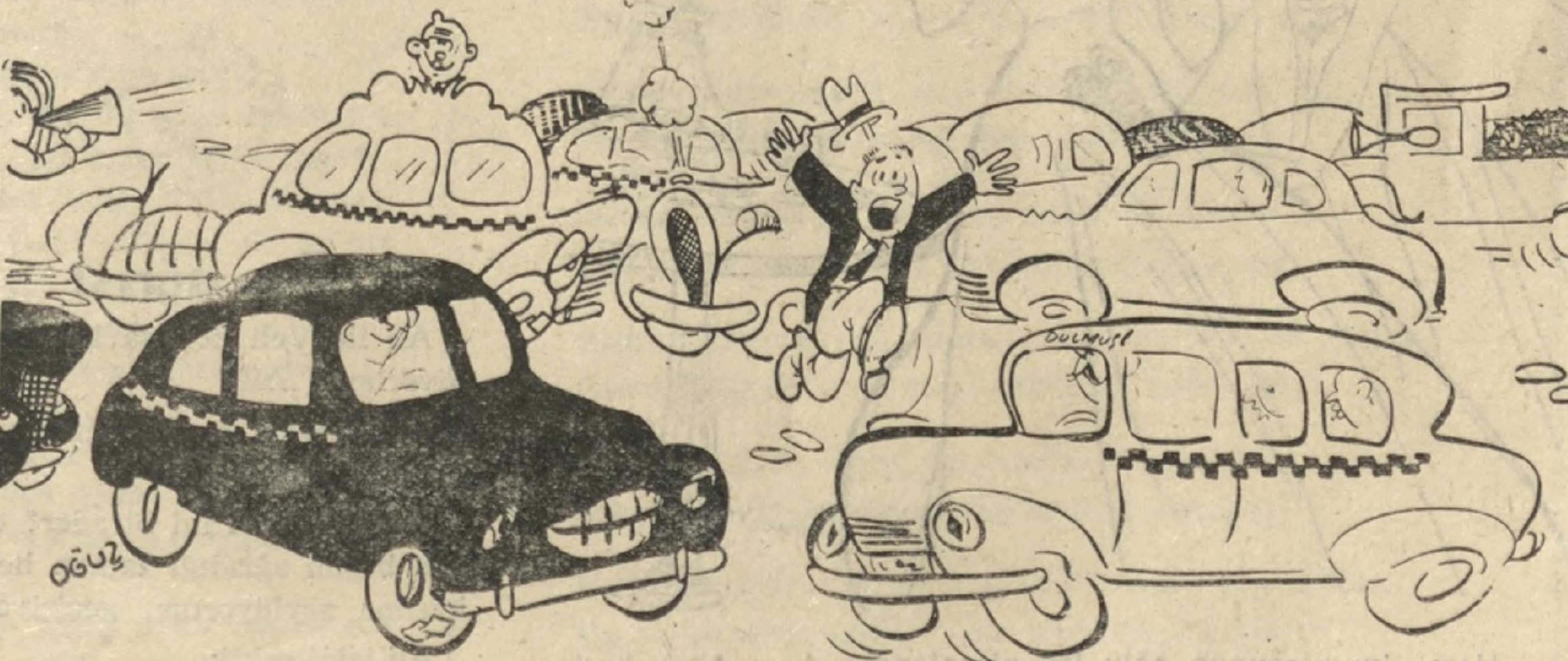
«— O ne yapacak?»

«— Bak anlatayım: Evvelâ, Foto Şipşak'a gideceksin. Dün gelen ve 1111 numaralı fotoğraftan istiyen kadının ağabeyisi olduğunu, fotoğrafın kopyasını değil, filmini istediğini söyliyeceksin ve, yine ne yapıp yapıp alacaksın. İkincisi, ayni fotoğrafhanenin geçen hafta çektiği senin resmini de bul durup onun da filmini alacaksın.

(Devamı 14 üncü sayfada)

Pilot — Allah yerde yürüyenlerin yardımcısı olsun!...

VARYETE

Palavra

Benderabbas rıhtımında balık avlayan bir adamın yanına ahuntlardan biri dikildi:

— Neyleyubsün ağa? diye sordu.

— Ballıh avlırem!

— Bular balıhtı?

— Beli!

— Men buları yem diye gullanmağa tenezzül etmezem da...

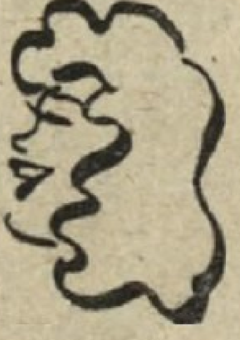
Balık avlıyan şöyle bir durdu:

— Sen nirede balıh avlamışsan ağa?

— Hazerde... ballina tutmuşam!

Ahundun bu sözleri üzerine, balık tutan güldü:

— Hazerde ballina mı avladın? Hey peder-suhte, men oralarda avlanırken ballinayı yem diye kulanırdem, de!

Mazeret

Madamın tramvayda parasını çalmak istemişti. Yaka paça karakola götürdüler. Komiser sordu:

— Madam, şikâyetin nedir bu adamdan?

— Paralarımı çalmak istemiştir!

— Neredeydi paraların?

— Ben onları iç gömleğimin eteğindeki cebimde taşır idim!

— Mantonun altında mı?

— He!

— Demek bu adam elile mantonu açtı, iç eteğini buldu, sonra paraları cebinden aşırdı, öyle mi?

— He!

— Peki madam, o zamana kadar farketmedin mi?

Kadın hayretle gözlerini açtı:

— Zo, ne bilirim hırsızlık için karıştırdığını?

Kayıp

Zavallı Recep, karısını kaybetmiş fakat fazla üzülmemişti. Kasabada herkes onun kasavetsizliğini bilirdi. Lâkin günün birinde Recebi dövünürken gördüler: İneğinin biri ölmüştü! Günler geçti, Recebin dövünmesi bitmedi.

Nihayet, komşusu Hüseyin ağa bir gün dayanamadı:

— Ulen ne soyhasın sen gayri! diye çıkıştı, karın öldü aha ses etmedin, ineğin öldü, gurultünden durulmayo...

Recep kendini müdafaa etmeğe çalıştı:

— Ah, nidem Hüseyin ağam? Karım öldü, herkes bağa yeni karı salik verdi. Bir kişi çıkıp şu filânca ineği de sana verek dimeyo ki!...

Erkek!

Galatadaki kahvelerden birindeydiler. Bermutad kafayı çekiyorlardı. Kahvede kafa çekilir mi demeyin, Galata bu...

Derken, yine bermutad aralarında hır çıktı. Destere Hüsnü:

— Ulan, dedi, çıkar ceketini de hakkından geleyim...

Aksilik bu ya, Badik Ömer ceketi atıverdi. Hüsnü:

— Ulan çık meydana! dedi. Ömer çıktı.

Destere Hüsnü:

— Ulan tutun beni, yoksa elimden bir kaza çıkacak!

Diye gürledi ama, kimsenin kılı bile kıpırdamadı. Üstelik Ömer de saldırmaya hazırlanıyordu. Nihayet Hüsnü etrafa bağırdı:

— Ulan geçmişi kınalılar, ne biçim yer burası be! İçinizde beni tutacak bir erkek de yok mu?

★

Şikâyet

Mezarcı Mahmut son günlerde işi gevşek tutuyordu. Belediyeye muhtelif şikâyetler yapılıyordu. Nihayet mezarlıklar müdürlüğünden kendisini çağırdılar. Müdür sordu:

— Son zamanlarda işleri pek sallıyormuşsun... Cenazeleri iyice gömmüyormuşsun... Çoğunun mezarı yarı açık kalıyormuş!

Mezarcı Mahmut hayretle baka kaldı:

— Hangi ölüler gelip şikâyet etti bayım?

Bolluk!

Pazarı Boğaziçinde geçirmişlerdi; ama ayrı ayrı semtlerde. Ertesi gün dairede buluştukları zaman Ahmet sordu:

— Nasıl, dün iyi geçti mi?

— Evet, balıktaydım...

— Bir şeyler tuttun mu bari?

— Her oltayı atışta iki tane...

Ahmet dudak büktü. Bu sefer Mehmet sordu:

— Ya sen ne yaptın?

— Ben mi? Bizim yazlığa taşınacağımız yalıyı temizletiyorduk.. Denizden kova kova su taşıdım...

— Balık tutmadın mı?

— Yoo... Ne yapacağım balığı... Kovayı denize her daldırışımda sudan çok balık doluyordu!

★

Babalık!

Hayri Duman, çocuğa pek düşkündür. Aksilik bu ya, Allah da ona senelerdir çocuk vermez.

Nihayet şeytanın bacağı kırılmış olacak ki, Hayrinin karısı hâmile kaldı. Vakti tamam oldu, bir oğlan doğurdu. İki saat sonra kapı çalındı.

— Posta!

Hayri Duman:

— Ne var? diye pencereden sordu.

— Mektup beyim...

— Kime?

— Bay Duman diye yazıyordu üstünde... Yâni Duman beye!..

Hayri Duman tatlı bir gururla:

— Anladık ama, dedi, hangisine acaba; babasına mı, oğluna mı?

— Hem kuyumcunun oğlu ile nişanlandın, hem kürkçünün oğlu ile konuşuyorsun...

— Eeee... Elmaslarımı takıp çırçıplak gezecek değilim ya!...

Felâket mi? Saadet mi?

Senelerdir görüşememişlerdi. Köprüde rastlaştılar:

— Vay, Tevfik sen misin?

— Benim, sen de Kâmil misin?

— Evet. Nereden çıktın yahu?.. Ne yapıyorsun, nasılsın?

— İyiyim çok şükür. Ya sen?

— Sorma, evlendim.

— Ya... Tebrik ederim.

— Tebrik mi? Taziye et yahu!

— Neden?

— Karım çirkindi.

— Daha âlâ ya...

— Öyle... Bereket paralıydı...

— Aman ne iyi...

— Neresi iyi yahu, parayı işe yatırdık, battık...

— Vah vah... Bak, buna üzüldüm doğrusu...

— Bereket, daha evvel bir ev almıştık... Şöyle küçük bir yuva...

— Oh, oh... Çok şükür...

— Ben şükür edemedim. Çünkü bir yangın oldu, gitti bizim ev.. Sigortası da yoktu...

— Deme... Eyvah...

— Maamafih, fazla üzülmeğe değmez; karım da evle beraber yandıydı?

— ?!...

Bilgi

Havaların güzelliğinden istifade ederek, Eyüp Sultana gidiyordu. Ama, sandalla...

Yolda sandalcıya sordu:

— Haliç doluyormuş diyorlar. Kum tepeleri varmış; biliyor musunuz bari?

Tam o sırada kayık hışırdayarak bir adacığa oturdu. Sandalcı hemen atıldı:

— Bilmez olur muyum da? İşte birinin üstündeyuz!

Baş ağrısı

Ali ile Veli konuşa konuşa gidiyorlardı. Ali:

— Dehşetli başım ağrıyor! diye dert yandı. Veli:

— O da dert mi birader? dedi, ben başım ağrıdığı zaman hemen karıma söylüyorum, geçiriyor...

Ali içini çekti:

— İyi ama, şimdi karın kimbilir nerdedir!

Sahir, Benimle Gel!...

Sene 1919 falan... Mütareke yılları... Güzel, tatlı, beyaz bir yaz gecesi...

Şimdiki Şehir Tiyatrosu, Darülbedayi, Kadıköyünde temsil veriyor. (Bir Çiçek, iki Böcek) mi, (Hissei Şayia) mı, ne... Öyle bir şey oynanacak... Ama, mühim, pek mühim, hattâ tehlikeli mühim bir mesele var: O gece, sahnemize ilk defa bir Türk kızı çıkacaktır... Rahmetli Afife:

Perde açılmış, piyes başlamıştı. Sahnede, güzel Türkçemizi dinliyorduk. Birden, Arnavut Tahsinin polisleri tiyatroyu bastılar... Bir çığlık, bir gürültü... Seyirciler kaçıştı, sanatkârlar sindi ve ışıklar söndü.

Afifeyi yakalamıştılar.

O gece, Darülbedayi edebî heyetinden şair Celâl Sahir de tiyatroda idi. Celâl Sahiri tanıyanınız pek azdır belki... O, yalnız ince bir şair değil, vefalı bir insan örneği idi de...

Afifeyi yalnız bırakmadı!

Güzel, tatlı, beyaz bir yaz gecesiydi... Kurbağalıdere, mehtabın gümüşü içinde pırıl pırıldı.. Ağaçlar, ışıktan yapraklarla donanmıştı.

Üç kişi, Celâl Sahir sağda, polis solda, Afife ortada, konuşmadan yürüdüler...

Celâl Sahir, içi isyan dolu, yan gözle Afifeye baktı: O, korkusuz adımlarla meçhule yürüyen bir san'at fedaisiydi!

Karakola yaklaşıyorlardı galiba... Polisin adımları yavaşlamıştı... Sonra, duruverdi birden... Celâl Sahire, ıslak ıslak gözlerle baktı... Bir şey söyliyecekti galiba... Yutkundu, kupkuru bir sesle:

— Beni tanımadınız, değil mi hocam? dedi...

Hepsi durmuştular. Celâl Sahir, gecenin beyaz karanlığı içinde onun yüzüne baktı: Tanımıyordu...

— Hayır, dedi, hatırlıyamadım..

Uzakta bir bülbül, uzun çığlıklarla ağlıyordu ve Kurbağalıderede, küreklerden damlıyordu mehtap...

Polis, bir sır fısıldayacak gibi Celâl Sahire sokuldu:

— Ben, dedi, sizin talebenizim... Mercan idadisinde edebiyat muallimimizdiniz bizim... Ezberimde şiirleriniz bile vardır üstadım...

Sonra, dudaklarına kadar gelen bir mısraı mırıldandı:

— Sahir, benimle gel, gecenin
hâli pek güzel!

ÇİMDİK

KALMIŞTIR!

Şefin temama erip devri namı kalmıştır,
O namının da silik bir devamı kalmıştır!

Ateşli kavgalarından şu Cahit üstadın
Tanin'de Molla beyin bir selâmı kalmıştır .

Nümune ortada tek parti iktidarından,
Dağılmış eski cemaat, imamı kalmıştır.

Naim Onat bile öztürkçe dilden el çekti,
Bugün müdafii yalnız Peyami kalmıştır.

Neden Demokrat olup iktidarı tatmak suç,
Helâli Halkçılarındır, haramı kalmıştır.

Ne istediyse Paşam nail oldu cümlesine,
İçinde Menderes'in intikamı kalmıştır.

Kasım Gülek sana farz oldu, sünnet ol tekrar,
Birinci eksik edilmiş, temamı kalmıştır!

Yıkıldı gitti, ilâhi, şu parti, hatırda,
Mayıs seçimlerinin izdihamı kalmıştır.

Bulunca nükteyi ey Fiske, korkmadan söyle,
Bu yolda çekmediğin bir belâ mı kalmıştır?

FİSKE

DAVUL ZURNAYLA!

Türkiyede 138 bin 126 sakat varmış. Bunların 77 bin 377 si erkek, 60 bin 749 u kadınmış. Eski tâbirle bunlar malûl olanlar... Ya, hiç bir malûllüğü olmayıp da sadece kafadan sakat olanları da bu yekûna koysak! O zaman sakatları saymağa lüzum yok. Sağlamları ilân etmeli kâfi! Hem de milletvekili namzetleri ilân edilir gibi, davul zurnayla!

57

Aman Doktor!

Lodos rüzgârı pencereden içeri ..cak nefesini üflerken, muayene odasındaki koltuğun yanı başına, beyaz gömlekli genç adam san dalyeye uzanmış, kapanan gözlerini açık tutabilmek için kendini zorluyordu. Öğleden sonra üzerine öyle bir uyku çökmüştü ki, kendi kendine: «Çalışma mecburiyeti olmasa şimdi yan gelir uzanırdım» diyordu.

Sonra: «Bu adam da nerede kal dı?» diye söylendi.

Birini beklediği anlaşılıyordu.

Derken bir ayak sesi duyuldu. Merdivenlerden yukarı acele acele çıkan bir ayak sesi... Sonra kalın; sert bir muşta. Arkasından cevap beklemeden, içeri dalan bir adam.

Beyaz gömlekli; derhal ayağa fırladı. Fakat beklediği adamın bu olmadığını görünce afalladı. Bir şey söylemek istedi.

Lâkin yabancı, kendisinin tam mânasile yabancı olduğunu anlatmakta gecikmedi.

Almanca olduğu «Havuzun suyu terkosun» tekerlemesine benzeyen cümlelerinden anlaşılıyordu.

Beyaz gömlekli, bildiği tek kelime Almancayla: «Nayn! Nayn!» dedi.

Alman, yere diz çöküp, pek tiyatrovâri bir halle ve yürekler acısı bir sesle: «Bitte! Bitte» dedi. Rica ettiği anlaşılıyordu.

Beyaz gömlekli, bu adamın; kendisinden bir yardım istediğini ve onu alıp bir yere götürmeğe çalıştığını anladı. Belki yine razı olmıyacak, gitmemekte ayak direye cekti ama, Alman zora alışmış bir adam halile, onun koluna girdi ve ricasını emir şekline dökerek, bizim kahramanı muayenehane - den dışarı sürükledi. Beyaz gömlekli, çıkarken, çantasını da almayı ihmal etmedi.

Kapıda otomobil bekliyordu. Beyaz gömlekli, bir mevkuf, hattâ bir idam mahkûmu gibi, otomobile tıkıldı ve son süratle yola koyuldular.

Çok gitmediler, az gittiler ve bir apartmanın kapısında durdular.

Alman yine: «Bitte!» dedi. Genç adam; bu ricaya da itaat etti. Merdivenden yukarı soluk soluğa çıktılar. Şimdi roller değişmiş, Alman ev sahibi, bizim kahraman yabancı olmuştu.

Ev sahibi kapıyı açtı, zoraki misafirini içeri buyur etti.

Burası mükellef döşenmiş, ferah, aydınlık bir apartman dairesiydi. Bir salondan geçtiler. Yerdeki halıların kabalığı —affedersiniz, kabalık bende— halıların kadife gibi yumuşaklığı üzerinde delikanlı yürümesini şaşırmıştı. Bereket versin, kibar ev sahibi onun kolunu bırakmıyor, nazikâne sürüklemesine devam ediyordu.

Salondan, tül perdelerle ayrılmış bir odaya girdiler. Genç adam, orada mecburî bir tevakkuf yaptı. Çünkü gözleri bir noktaya, ayakları da yere mıhlanmıştı.

Kapıdan girince tam karşıya gelen bir divanda, güzel, ama ne kadar, ben diyeyim peri, siz deyin huri kadar güzel bir kadın, dost gözlerine müyesser olmasını temennî edeceğimiz kadar hoş bir vaziyette, uzanmış yatıyordu. Arkasında ince kumaştan bir elbise vardı. Artistlerde olsa «Dünyanın en güzel» sıfatını kazanacak kadar mevzun bacaklarından biri divandan yere sarkmıştı. Venüs'ün kırık kolunun kırılmadan evvelki halini andıran güzel, ama ne kadar güzel bir kol başının altında kalmış, üzerine de çam alevi gibi dalgalarla dalga dalga dalgalanan —dalga çok oldu ama, kusura bakmayın, dalgaya geldi— ne diyordum? Evet, saçlardan bahsediyordum. İşte öyle güzel bir yığın saç dökülüyordu.

Çehreyi tasvire dilim ve kalemim varmıyor. Bu kadar çok «güzel» kelimesi sarfettikten sonra onu tarif için daha başka kelime bulmak lâzım. Hâsılı, kadın harikulâde idi ve gözleri yarı açık, yarı kapalı, yatıyordu.

Fakat bizim beyaz gömlekli kahraman, nedense gözlerini sade kadının saçlarına dikmiş, bakıyordu.

Alman yine: «Bitte!» diye rica etti ve onun koluna daha sıkı yapışarak; divana doğru götürmek istedi. Delikanlı, korkunç bir âfete doğru sürükleniyormuş gibi, yarı istiye istiye, yarı istemeye istemeye divana doğru yürüdü.

Sonra yine birdenbire durdu. Bu işte bir yanlışlık olduğunu anlamış gibiydi. Kendisinin Almanca, Almanın Türkçe bilmeyişine içinden küfür ediyordu, imdat ister gibi etrafına bakındı.

Allahtan başka şey istese olacakmış. O anda kapıda, önündeki önlükten, başındaki saçların biçiminde, hattâ vücudundan ve yüzünden, hizmetçi olduğu anlaşılan bir kız görünmüştü.

Misafirinin o tarafa doğru pek alâkalı ve sevinçli bir halde baktığını gören ev sahibi de, başını kapıdan yana çevirmek zekâsını gösterdi ve kıza kendi dilile bir şeyler söyledi.

Hizmetçi kız, efendisinin emri üzerine, içeri girdi ve beyaz gömlekliye gülümsiyerek, tatlı bir ermeni şivesile: «Sizi takdim edeyim» dedi «Herr Stayenbrukenhinten...»

Beyaz gömlekli «Şimdi takdimin sırası mı!» der gibi ona tuhaf tuhaf baktı. Fakat dilsiz oyununa nihayet bir son verip dilinin çözülmesine imkân bulduğu için de sevinmişti:

«— Teşerrüf ettik» dedi. «Fakat lâkırdı ile vakit geçirmiyelim. Sizin sayın Herr bilmem kime lûtfen söyleyin, ben bu kadının saçlarını kesemem!»

Bir an ortalık sükûta boğuldu. Delikanlının ağzından çıkan kelimeler donup havada asılı kalmış gibiydi.

Hizmetçi kız şaşırdı. Tercüme ettiği cümle Almanı şaşırttı ve bütün bu şaşkınlıklar içinde kopan gürültüye, divanda yarı çıplak, yarı giyimli, yarı baygın, yarı ayık yatan kadın, birdenbire kendine gelerek yerinden fırladı.

Onun Türkçe bildiği, beyaz gömleklinin söylediklerini anlamasından anlaşılıyordu. Ermenininkinden daha tatlı bir Rum şivesile: «Vay! kör olasize herif!» diye hay kırdı. «Kürk manto istemisim almamıs, bayılmısım... Şimdi üstelik benim saçlarımı kestirezek!...»

Kadın, Almanın üstüne yürüyerek, bu söylediklerinin bir de Almancasını tekrar etti. Ondan sonra, bir kıyamettir koptu.

Beyaz gömlekli delikanlı, bu kıyametin kendi başında da kopmasından korkarak, çantasını aldı ve usulcacık dışarı sıyrıldı. Hizmetçi kız da arkasından çıktı. Kapıda kolundan tuttu:

«— Kuzum, siz doktor değilsiniz!»

«— Değilim...»

«— Ya nesiniz?»

«— Berberim. Doktoru traş etmeye muayenehaneye gelmiştim. Birde randevumuz vardı. Onu beklerken bu adam geldi, beni apar topar buraya getirdi...»

Hizmetçi kız kahkahalarla gülerken içeriden çığlıklar kopuyordu!

Va. Gü

— İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden mezunum.. Fransızca, Almanca, biraz da Lâtince bilirim...

— Lâfı kısa kes delikanlı... Kaç kilo kaldırabilirsin, onu söyle!

Bir taşla üç kuş

(Baş tarafı 8 inci sayfada)

zaten bana tutulmuştu. Boşanmayı, karısından ayrılmayı kabul etti. Boşandı ve benimle evlendi: Varan iki!

«Hırsızın bıraktığı evrak-ı metrûke arasında Server'e ait bir mektup daha vardı, fakat kendisine bahsetmemiş, kendime saklamıştım. Bu, metresinden ona gelen bir mektuptu. Bu mektubu da metresinin kocasına gönderdim. Harif, karısından boşanmaya falan kalkmadı, ayni ile mukabeleyi tercih etti ve kendisine karısı kadar yakın birisi olarak beni seçti. Varan üç! Hülâsa, senin anlıyacağın, şimdi hem kocam var, hem dostum. Yâni, başımı kaşıyacak halim yok!»

G. V. Z.

HIZMETÇİ PORTRELERİ: 3

Sarı Fehime

Bir andanberi akıllara durgunluk verecek bir huzur içindeyim.

Bütün işlerim kusursuz yapılıyor.

Yemekler harika.

Bana telefon eden insanların isimleri hususî bir deftere kaydediliyor.

Kedimle köpeğimin karınları doyuyor.

Sarı Fehimenin nesinden şikâyet edebilirdim?

Biraz göze batan halinden mi? İpek çoraplarından mı? Göbeğine kadar dekolte buluzlarından mı? Evet, doğrusunu söylemek lâzım gelirse biraz, biraz değil, fazlasile açık saçık bir mahlûktu.

Dedikoduyu sevmiyen bazı dost lar onun bu halinden şikâyet ediyorlardı. Bazıları da Sarı Fehimenin sinema artistlerini bile kıskandıracak biçimli bacakları, incecik beli, âhenkli hareketleri karşısında hayranlıklarını saklamıyorlardı.

Sarı Fehime nereden geliyordu? Erzurumdan.

Hafifçe çalan dili onun acaip hareketlerile büyük bir tezat teşkil ediyordu.

Fehimeyi koku sürünmekten ve boyanmaktan vazgeçirdim. Fakat saçlarına ondülâsyon yaptırmaktan, eteklikleri her fırsatta kısaltmaktan bir türlü vazgeçiremedim.

Bir gün:

— Fehime, dedim, biraz dikkat et, kızım, sonra dile gelirsin. Her an, erkek arar gibi bir halin var.

O, kayıtsız ve yırtık bir tavırla omuzlarını kaldırdı:

— Erkekler mi!... Aman, beyefendi! Beklesin, dursunlar. Neme gerek... Ne yapacağım ben onları? Para ise var, elbise ise var, çiçek, kucak kucak...

Kendinden öyle emin bir hali vardı ki susmaya mecbur oldum.

★

Sekiz gündenberi sofram daha az itina ile kuruluyor. Ve bütün işlerde bir gerileme var. Buna mukabil apartmanın içi çiçek dolu.

— Fehime, bu kadar çiçek alınır mı, ne lüzumu var!

Kendisine teslim ettiğim haftalık hesap defterinde muazzam çiçek masrafile karşılaşacağım muhakkak. Fakat Sarı Fehime bana hiç hesap defteri göstermiyor ve para da istemiyor.

Endişelenmiye başlıyorum.

★

— Fehime, bana şu hesap defterini, arasını uzatmadan getir.

— Daktilo hocam... Mesleğimde muvaffak olup olmadığımı soruyor!...
(Esquire)

— Vallahi, ben hükûmetten daha insaflıyım: O, kocamın maaşının yüzde altmışını alıyor, ben yüzde kırkını alıyorum!...
(Esquire)

Sonra sana borçlanacağım. Böyle şeyleri sevmem.

— Beyefendi, siz hiç düşünmeyiniz.

— Ama, orada, burada borç istemem.

— Borç yapmıyorum, beyefendi, sorabilirsiniz.

— Peki ne yapıyorsun?

— Her dakika sizi para için rahatsız etmek istemiyorum. Kendi paramdan veriyorum.

— İşte sana elli lira. Derhal bana hesabı çıkart.

— Bunun için kızılır mı beyefendi?

Adeta Sarı Fehimenin parasile yaşar bir hale geldim.

★

Ya çiçekler nereden geliyordu? Çünkü defterde bu fasla ait masraf yoktu. Bunu kendisine sorunca gülümsedi ve:

— Onlar, hediye, dedi.

— Kimin hediyesi?

— Tanıdığım insanların... Ahbapların...

— Öyle ise, kendi odana koy.

— Odamda oturduğum yok ki...

— Öyle ama, benim ahbaplarım da böyle birdenbire çiçek düşkünlüğümden şüphelenirler, istemem!

— Peki, honuşunuza gitmiyorsa, kapıcı Kirkora veririm.

Düşündükçe hayretim büsbütün artıyordu. Kucak kucak hediye çiçek almak, paraya ihtiyacı olmamak için bu kız ne yapıyor, kimlerle düşüp kalkıyordu? Bu, böyle devam edemezdi. Ayrıca da evin bütün işleri günden güne fenalaşıyordu.

★

— Fehime bu fasulyeler hiç pişmemiş.

— Beyefendiciğim, saatlerdenberi ateşin üstünde, nasıl olur?

— Sonra, evin içi buz kesmiş...

— Ne yapayım efendim, her zamanki gibi sabahleyin havalandırdım sonra kapattım. Kirkora sorun. Radyatörlere baktım ateş gibi!

★

— Fehime, kızım sana söylüyorum. Bu kıyafetle ortalıkta dolaşman hoşuma gitmiyor.

Gayet masum bir tavırla:

— Kıyafetimde ne var? diye sordu.

— Daha ne olacak, üstünde bu incecik entariden başka bir şey yok.

— Çok sıcak.

— Sıcaklık çıplak gezmeyi icap ettirmez.

Yine omuz silkeledi.

Bu kızı evde alıkoymak yavaş yavaş güçleşiyor.

★

Bu sabah saat ona doğru kapı çalındı. Fehime alış verişe gittiği için kapıyı kendim açtım. Arkamızda oturan, yaşlı bir hanımefendi idi. Salona aldım. Ziyaretinin sebebini sordum.

— Beyefendi, evinizde çok acaip ve size hiç yakışmıyan bir insan bulundurduğunuzun farkında değilsiniz galiba. Sizi ikaz etmeği

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

MUVAFIK

Apartmanlar

İnkılâplarımızın tesiri, itiraf etmeli ki, Türk milletinden ziyade C. H. P. ricalinin hayatlarında, maişetlerinde, kazançlarında olmuştur.

Ankara bozkırını, baştan başa apartmanlarla süsleyenler kimlerdir?.. Yirmi yedi yıllık keyfî idarenin yarattığı milyonerler değil mi?

Memleketi imâr ediyoruz diyen bu baylar, memleketi değil, kendi aziz canlarını imâr ve ihya etmişlerdir!

Bir mazi yaratmıyacağız demekle ne büyük hatâ işlediğimizi şimdi anlıyoruz: Hesapsız kazançların hesabını elbet sormak lâzımdı!

MUVAFIK

Özür Dileriz

Geçen sayımızda, gazetemizde çıkmak üzere yazdığımız (Köy Yolları) başlıklı fıkra, muhalefetin gizli elleri tarafından alınmış ve sütunlarımıza asla yakışmayan (Şehir Yolları) başlıklı yazı konmuştur.

Kör muhalefetin nankör iddialarından ibaret olan böyle mânasız bir yazı gazetemizde basıldığı için sayın okuyucularımızdan özür dileriz.

Ayarlanma

Yirmi yedi yıllık tek parti ve tek şef sisteminin siyasî, malî, iktisadî, hattâ edebî ve içtimaî bütün meselelerinde hâsıl ettiği ayarsızlık, 14 Mayıs inkılâbından sonra yavaş yavaş ayarlanmağa başlamıştır: Havagazında ayar, tramvay biletlerinde ayar, hattâ dilde ayar müvazene politikamızın birer neticesidir.

Pek yakında, Denizyollarının şehir hatları ve navlun fiyatlarında da yeni ayarlamalar olacağını şimdiden müjdeleriz.

MUHALİF

Apartmanlar

14 Mayıs, Maşaallah pek feyizli, pek bereketli bir mevsim başlangıcı oldu: Bu uğurlu tarihten itibaren, bilhassa Ankarada boy boy apartmanlar yükselmeğe başlamıştır.

Evet, memleketin imarı bakımından seviniriz elbet. Ancak, merak ettiğimiz bir şey var: Acaba bu demokrasi milyonerleri ansızın nereden zuhur ettiler?.. Memlekette gizli defineler mi meydana çıktı yoksa?...

Bu memlekette hesapsız kazançların, elbette hesap günü gelecektir!

MUHALİF

Özür Dileriz

Geçen sayımızda, gazetemizde çıkmak üzere yazdığımız (Şehir Yolları) başlıklı fıkra, iktidarın gizli elleri tarafından alınmış ve sütunlarımıza asla yakışmayan (Köy Yolları) başlıklı yazı konmuştur.

Kör muhalefetin nankör iddialarından ibaret olan böyle mânasız bir yazı gazetemizde basıldığı için sayın okuyucularımızdan özür dileriz.

Ayarlanma

14 Mayıs inkılâbı, bir kelimenin mânasını değiştirdi: Artık (Zam) yerine (Ayarlama) deniyor. Bu ayarlama, ana dilimizin has altınını düşürmekten başlıyarak bütün hayatımıza tatbik ediliyor. Pek yakında, şehir hatları biletlerinde ve navlun ücretlerinde de yeni ayarlama, yâni zamlar yapılacağını duyduk.

Bu ayarlamanın, gelirleri belli bütçelerde nasıl bir ayarsızlık doğurduğunu 954 te seçim sendikaları gösterecektir, elbet!

Sarı Fehime

(13 üncü sayfadan devam)

kendime bir komşuluk vazifesi bildim.

— Teşekkür ederim.

— Siz evden çıkar çıkmaz bu kız derhal balkona fırlar, elinde sigara ayak ayak üstüne atıp oturur. Hemen her gün, başka başka hususî otomobiller kapınızın önünde durup hafifçe korne çalarlar ve onu alıp götürürler.

Hiddetten kıpkırmızı kesilmiştim. Yaşlı hanım hafifçe gülümsedi:

— Bir kaç gün evde her halde pişmemiş fasulye yediniz değil mi?

— Evet. Fakat siz nereden biliyorsunuz?

— Çok basit. Hizmetçiniz fasulyeyi ateşe koydu gitti. Akşam üzeri geç vakit döndü. Yanık kokusu ve duman tâ bizim eve kadar gelmişti. Bütün apartman halkı sizin dairede yangın var diye telâşa düştüler. Nerede ise itfaiye gelecekti. Bereket versin sizinki yetişti. Yanık kokusunu çıkarmak için bütün pencereleri fora etti. Ve yeniden fasulye alınıp ateşe kondu. Yalnız bunlar olsa ne ise... Dahası var.

İhtiyar hanım önüne bakıp yutkunduktan sonra:

— Bu kızın çok fena bir âdeti var beyefendiğim, diye devam etti. Çırılçıplak soyunup evde dolaşıyor. Ben bizim evin sizin daireye bakan odalarını kilitliyorum. Anahtarları belimde taşıyorum. Mütemadiyen perdelerin kontrolü ile meşgulüm. Bu yaşımda bir de bana bu iş çıktı. Ne yaparsınız evde genç torunlarım var, damadım. Öteki apartmanlarda çoluk çocuk ellerinde dürbün pencerelerden ayrılmıyorlar. Hattâ bu yüzden penbe apartmanın üçüncü katındaki karı koca birbirinden ayrılmağa kalktılar.

Düşündüm ve dedim ki:

— Mahallenin bütün karı kocaları birbirinden ayrılmadan evvel o buradan ayrılacak, merak etmeyin!

Ve Fehimeye yol verdim.

Bizim mahalle sarı tehlikeden kurtuldu, fakat ya bundan sonra gideceği mahalleler?

Umran Başar

FOTO ŞIPŞAK

(8 inci sayfadan devam)

Üçüncüsü, bu iki filmi bizim Cemile götüreceksin. Birinci filmde Aytenin resmini kesip benim yanıma senin resmini yapıştıracak ve bundan bir kopya çekecek... Onun bana getireceksin, ben de karıma götürüp: «İşte, dün ısmarladığın resim; o taraftan geçiyordum, uğrayıp ben aldım,» diyeceğim. Mesele de böylece kapanıp gidecek. Bu işin başka çıkar yolu yok; ne olursa senden olur, hadi dostum...»

... Dedi ve gayret yine dayıya düştü. Ya Allah deyip çıktım yola...

Plânın birinci safhasını hallettim. Cemil de ikinci safhayı kuvveden fiile çıkaracağını söyledi ve: «Bu akşam resim elindedir» dedi, «Merak etme.»

Benim merak ettiğim bir şey yoktu. Fakat bu kadar da meraksız olmamak lâzımmış, çünkü bu işte ben nâre yandım:

Akşam eve gidince, karım beni suratla karşıladı ve soluk almama müsaade etmeden, elinde bir resim, karşıma dikildi:

«— Bu ne bu? Cevap ver!»

Resme bakar bakmaz ne cevap vereceğimi şaşırdım: Bir kart... Üzerinde ben... Yanımda da... Enver mi? Hayır, Ayten! Şaşırıp kalmıştım.

Karım bağırıp duruyordu.

İzahı sonraya bırakarak: «Nereden buldun?» diye sordum.

Büsbütün köpürdü:

«— Bilmiyor musun sanki? Bana nisbet mi yapıyorsun yoksa? Senin o fotoğrafçı arkadaşın Cemil yollamış. Sana yazıhaneye yetiştirememiş, bu akşam eline geçsin diye buraya göndermiş. Beni başkalarile aldattığın yetişmiyormuş gibi bir de arkadaşlarına rezil ediyorsun ha!»

Karım böyle söylenirken ben işi anlamıya çalışıyordum: Demek ki Cemil, yanlış anlamış; iki filmden bir resim yaparken kızı atıp Enveri alıkoyacağına, Enveri atıp benim yanıma kızı yerleştirmişti!

Karıma işi anlatıncaya kadar akla karayı seçtim. Fakat, söylediklerimi hikâye diye mi, yoksa masal diye mi dinledi, bilmiyorum!

★

Ertesi sabah, soluğu derhal Cemilde aldım. Yaptığı yanlışlığı anlattım. «Sanatkârane fotoğraf mütehassısı» doğrusu pek sanatkâr ruhlu imiş! Benim anlattıklarıma güldü, güldü ve ne cevap verdi biliyor musunuz?

«— Ne yapalım, dedi, o kadar güzeldi ki, kıza kıyamadım!»

«— Bana kıydın, değil mi?» dedim ve kapıyı çekip Envere koştum. Enver de beni gayet sâkin ve rahat bir tavırla karşıladı. Elini uzattı:

«— Seni boş yere zahmete soktum» dedi. «Meseleyi ben başka şekilde hallettim: Senden sonra aklıma geldi, hemen Foto Şipşak'a gittim, sokakta güzel bir boy resmimi çektirdim ve iki kart sipariş ettim. Akşama da alıp karıma götürdüm: «İşte senin merak ettiğin resim» dedim. «Birini aile albümüne koyduk, al birini de sana vereyim, hâtıram olsun!»

Kanım kurumuş, taş kesilmiştim.

«— Teşekkür ederim» dedim ve resmi alıp yırttım, yırttım, yere fırlattım, kapıyı hızla çekip çıktım. Bir daha eşe, dosta iyilik mi, tövbeler olsun!

G. V. Z.

Amerikan Karikatürleri

Koca — Böyle bir elbisem olduğunu hiç hatırlamıyorum!...

Kadın — Ayda bin lira gelirin mi var?... Bana yeter... Ama sen ne yaparsın?...

— Artık dul sayılırım: Dün evlendim!...

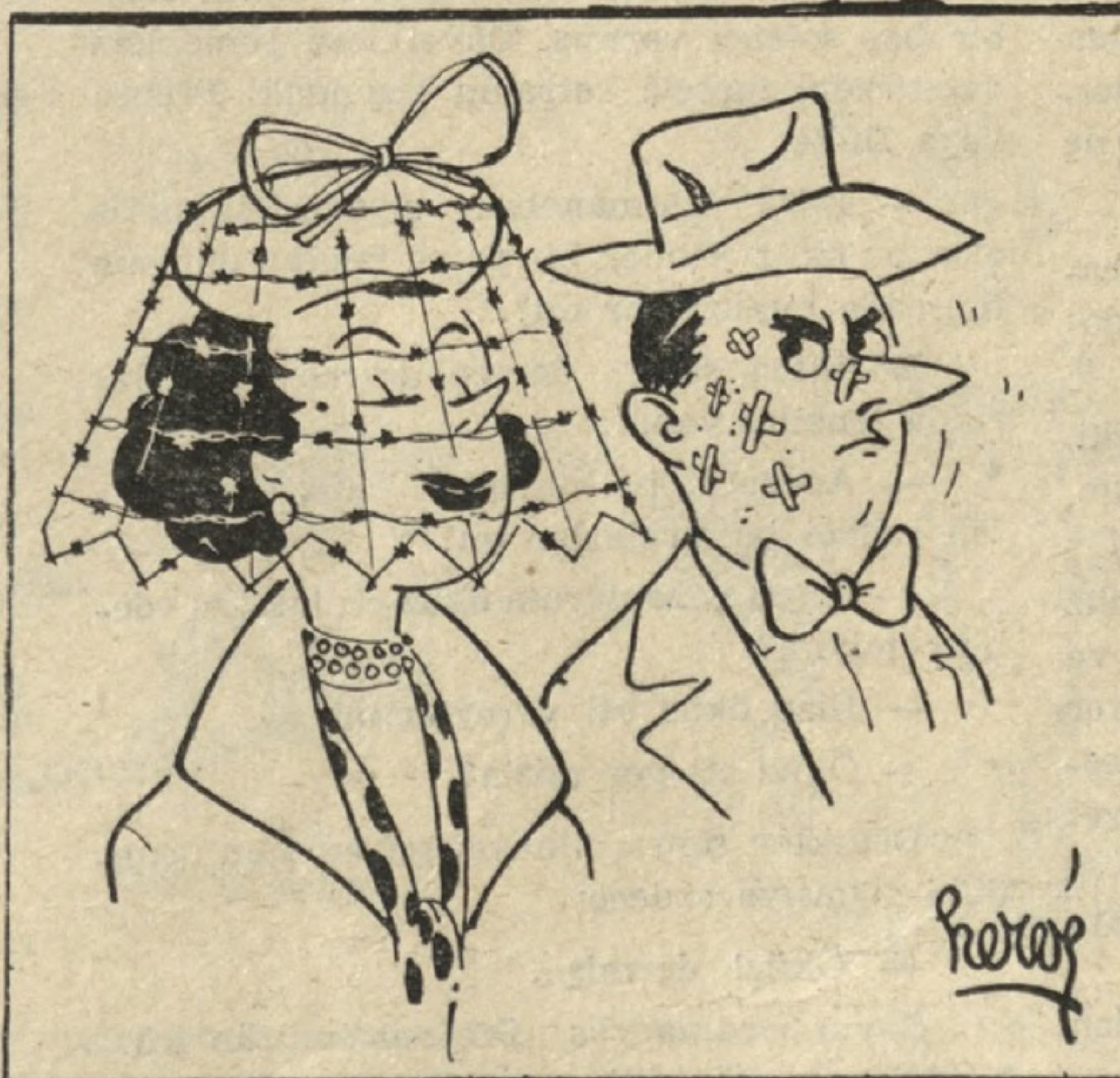
Komutan — Bahse girerim ki, Kep'inin altında yine çikolata sakladın!...

Kız — Başkasına da evlenmek için söz verdim ama, önce sana varacağım!..

— Yeni mayo aldım sanma... Geçen seneki mayomun eskimiş yerlerini kestim!...

Yazısız hikâye!

— Seni gidi küçük yaramaz seni... Günden güne babana benziyorsun!...

Müşaare

Aldı Ethem Vassaf:

Ey Samet, câmında nedir bu esrar?
«Kıldı bir katresi mestane beni!»
Koltuk hasretinde ne keyfiyet var?
Söyletir divâne divâne beni!

Aldı A. H. Başar:

Uzaktan kokusu bile mesteder,
Plânlar yapmakta çiyredest eder,
Sonunda Başarı dil - şikest eder,
Yandırır pervane pervane beni!

Aldı Kasım Küfrevî:

Türkgeldi güldükçe açar, gül olur,
Alakant hasretli bir bülbül olur,
Koraltan dehşetli bir Herkül olur,
Çağırır sanırım meydâne beni!

Aldı Ömer Bilen:

Olsa da akşamdan bile akşama,
Ağzım alışmadı öyle harama!
Gerçi adı «İmam Suyu» dur ama,
İçemem, döndürür şeytâne beni!

Aldı Hakkı Gedik:

Bir gizli derdim var, kimseler bilmez,
Kadehler gönlümden bu derdi silmez,
İçersem kederim artar, eksilmez,
Küstürür büsbütün devrâne beni!...

Kulak Misafiri

— Sen kıyafete boş ver hanım abla, bende ruh var, ruh!...

Bir Ord. Prof. daki Teşrifat Dehâsı!..

Gördünüz mü?... Hayır, hayır, ne yeni bir filmden bahsediyorum, ne de yeni bir piyesten!... İlmî, edebî, hattâ daha mühimmi nakdî bir hâdiseden bahsedeceğim.

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Edebiyatı Tarihi Ordinaryüs Profesörü (Haaaay, içime fenalık geldi!» sayın bay İsmail Hikmet Ertaylan'ın eserini gördünüz mü?

Fatih'in küçük oğlu Cem Sultan hakkında büyüüüük bir eser!

Himmeti var olsun...

Devlet Matbaası da, cidden, ama cidden eseri nefis, hayır enfes basmış. Ne resimler, ne resimler, ne resimler!... Ne renkler, ne renkler, ne renkler!

Eserin ilmî değeri üstünde durmıyacağım: Akbabanın hafifliği, eserin ağırlığına dayanamaz!

Ben, sadece eserin mukaddimesindeki, yâni önsözündeki tuhaflığa biraz takılacağım. Çünkü her tuhaflık Akbabanın mevzuudur!

Efendim, sayın Ordinaryüs Profesörümüz kıymetli eserinin vücude gelmesinde tesir ve emeği bulunan zatları sıralayıp birer birer kendilerine teşekkür ederken büyük bir «Teşrifatçılık» kabiliyeti —estağfurullah kabiliyet ne kelime— büyük bir teşrifatçılık dehâsı gösteriyor. Bakın, anlatınca sizler de nasıl hayran olacaksınız:

Bu eserin dizilip basılmasını temin eden İş Bankası erkânı hep (Beyefendi)!

Bu eserin yazılmasında ilmî yardımları dokunmuş olanlar hep (Bey)!

Bu eserin baskısını yapan Devlet Matbaası personeli hep (Bay)!

Ve nihayet, bu büyük eserin malzemesini hazırlamak için çalışmış ve belki de herkesten çok yorulmuş olan asistanlar, filân da (Bay) veya (Bayan) da değil. Onların sadece isimlerini sıralayıvermek kâfi sayılmış!

Bu yeni mukaddime, bana eskiden okuduğum bir hikâyeyi hatırlattı:

Napoléon'un meşhur Hariciye Nâzırı ve büyük Fransız diplomatı Talleyrand'ın çok debdebeli konağında teşrifata çok dikkat eden bir baş sofracı varmış. Dâvetlilere yemekleri dağıtırken, meselâ sofranın başındaki Prense veya Düke:

— Zat-i fahimaneleri ziyadesiyle nefis olan bu öküz etinden bir parça takdim etmeme müsaade buyururlar mı?...

Dedikten sonra, derece derece lâkırdılarında tenzilât yapar:

— Acaba Kont hazretleri öküz etine lûtfen rağbet buyurmazlar mı?

— Baron cenaplarına öküz eti takdim edebilir miyim?

— Size öküz eti vereyim mi?

— Öküz eti yer misin?

Dedikten sonra, nihayet sofranın en ucundaki sığıntıya sadece:

— Öküz! dermiş...

Sayın Ordinaryüs Profesörümüzün kitabındaki Ön Söz dili, maaşallah teşrifat husunda, üstadın Talleyrand'ın baş sofracısından öğreneceği bir şey olmadığını, hattâ herif sağ olsaydı, belki kendisine bazı yeni incelikler öğretebilecek kudrette olduğunu isbat ediyor.

Ne diyelim?... Pes!...

AKBABA

GEÇMİŞ ZAMAN OLUR Kİ!

İki edebiyatçı, şakaklarına kır düşmüş bir şairin ziyaretine gittiler. Güldüler, konuştular, hattâ bir kaç zarif nükteyle şakalaştılar bile...

Sonra?... Sonra, iki genç kız, üstada veda edip gitti.

Ama, daha kapıdan çıkar çıkmaz tekrar geri döndüler:

— Affedersiniz efendim, çantamızı unutmuşuz...

Şair, hazin bir iç çekişile acı acı gülümsedi:

— Ah çocuklar, dedi, on sene evvel gelseydiniz kendinizi unuturdunuz!

YÜZME REKORU!

İki genç kız konuşuyor:

— Leylâcığım, bilek saatin çok şık... Yeni mi aldın?

— Hayır, geçen yazdan...

— Kaça?

— Parasız... Genç kızlar arası yüzme yarışında kazandım, iki saat denizde yüzerek!...

— Güle güle kullan...

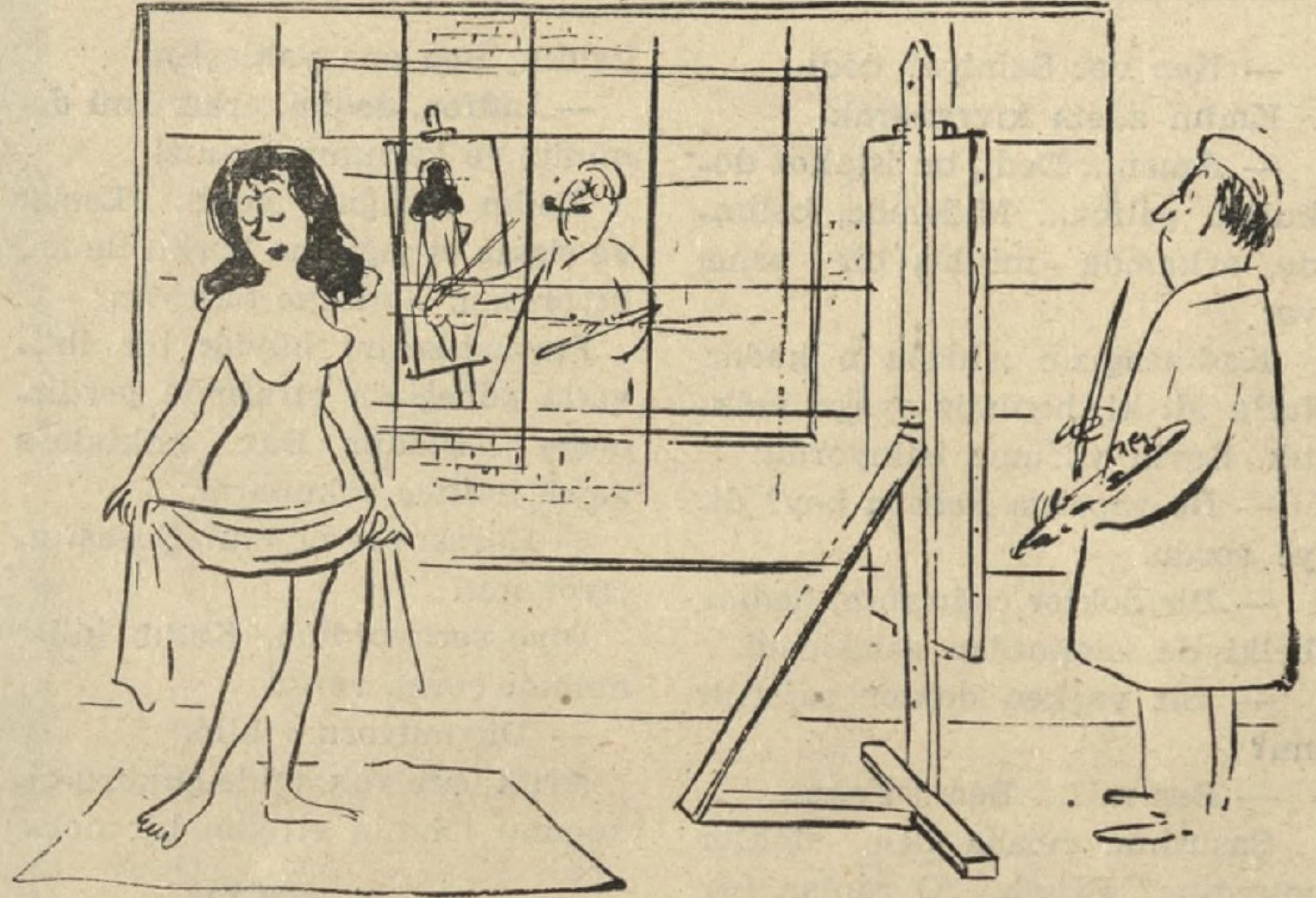
— Mersi... Dur bakayım: Aaaa... Seninki de pek şık... Sen kaça aldın?

— Benimki de hemen hemen öyle: İki gün iki gece göz yaşı içinde yüzerek!...

Dünya Karikatürleri

— Al, komutan seninle konuşmak istiyor!...
(Collier's.)

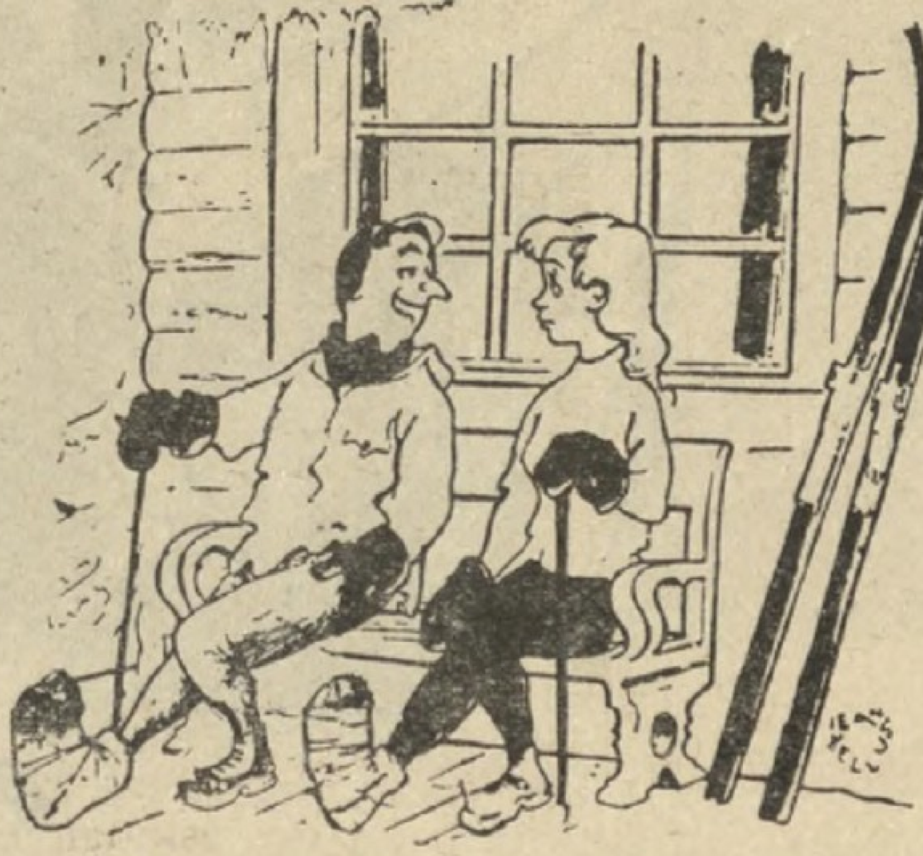

İki ressam, bir model! (The New YORKER)

KIŞ ŞAKALARI: KAYAKÇILAR ARASINDA...

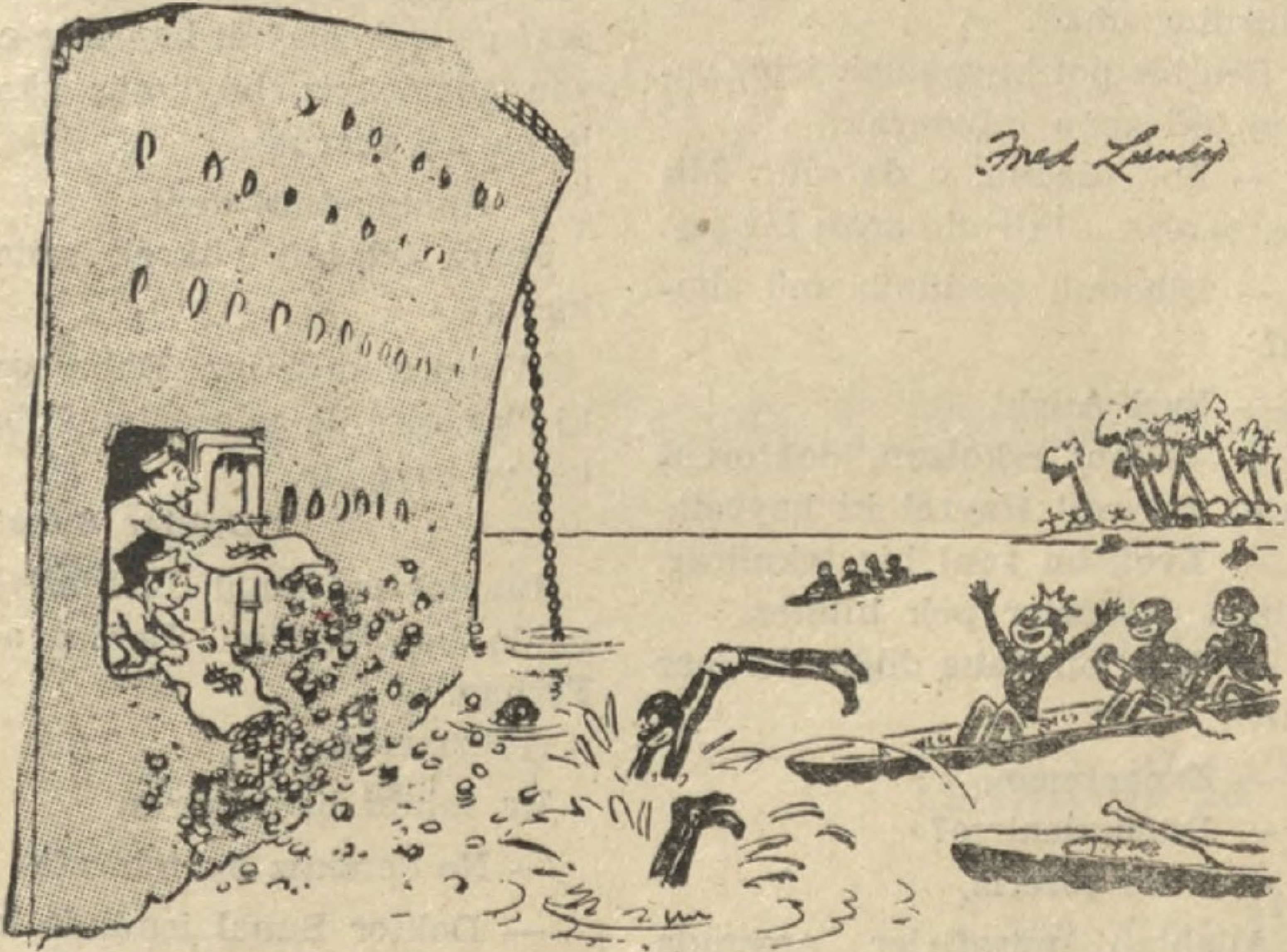
— Hayır bayan, siz kayakla dönüşü Boogil _ Woogil ile karıştırıyorsunuz?..

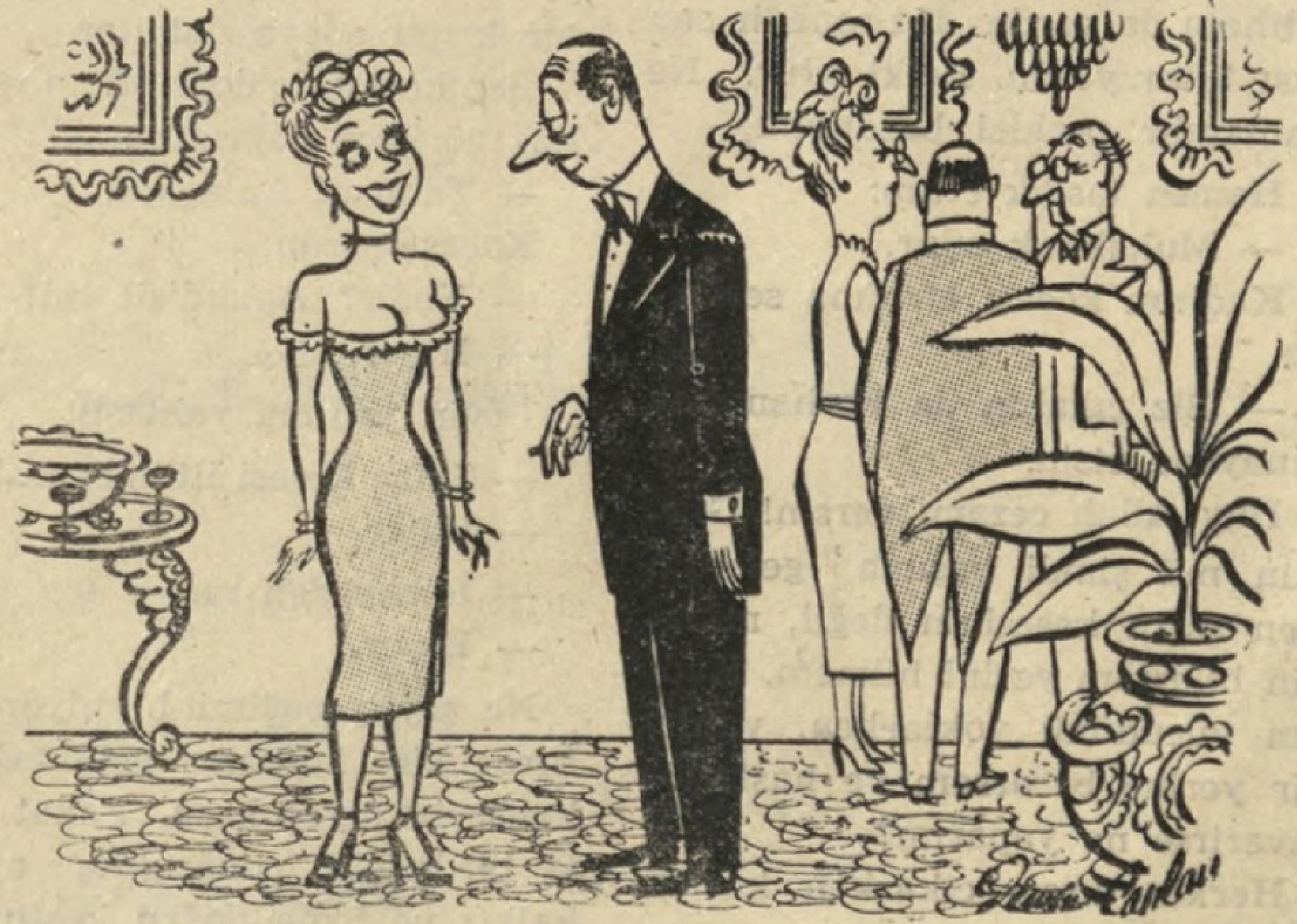
Erkek — Ben, mukadderatımızın birleşeceğinden emindim!...

— Seninle ilk buluştuğumuz şu noktayı hatırlıyor musun sevgilim?...
(Sie Und Er)

Zenciler — Eeeeh... Amerikan yardımından bizim hissemiz de geldi!
(Esquire)

— Bak kocacığım, entarimin eteklerini uzatmak çaresini buldum!
(Esquire)

BİR YILBAŞI GECESİ

AKBABANIN ROMANI: 3

Yazan: Fuat SAYGUN

— Nen var Samiye? dedi.

Kadın adeta kıvranarak:

— Aman... Dedi, bu istakoz dokundu galiba... Midemde, belimde, arkamda müthiş bir sancı var.

Kadıncağızın ıstırabı o kadar fazla idi ki, hepimiz ayağa kalktık. Sevin yüzüme bakıyordu:

— Ne yapalım Ferhan bey? diye sordu.

— Bir doktor çağıralım, dedim, belki de istakozdan zehirlendi.

— Siz varken doktor çağırılır mı?

— Ben mi?... Ben... Fakat...

Şaşırdım. Acaba ben doktor muydum? Eyvah... O zaman foyam büsbütün meydana çıkacaktı.

Kadını yatak odasına götürüyorlardı. Ben şaşkın bir halde idim. Sevin kolumdan tuttu:

— Haydi, rica ederim, geliniz, yengemi muayene ediniz.

Eyvah... Galiba ben doktorum. Londrada tıp tahsil etmiş olacağım. Şimdi bu kadını muayene etmem lâzım. Haydi o kolay Fakat reçete yazmam lâzım.

Yatak odasına gittik. Hasta karyolanın üstüne uzanmıştı. Kocası bana doğru koştu:

— Aman Ferhan beyciğim, dedı lûtfen bir bakıver. Nedir bu? Zehirlendi mi acaba?

— Kolay, dedim, şimdi anlarız. Zehirlendi ise hemen bir hastahaneye kaldırıp midesini yıkatmalıyız.

Bu doktorca söz tam zamanında aklıma gelmişti. Fakat Sevin dedi ki:

— Yengemin bir safra kesesi iltihabı da vardır. İki senedir sancısı tutmuyordu. Belki odur. Ne zamandır perhizi bozduydu.

Hemen tasdik ettim:

— Muhakkak odur.

Kadının kocası etrafına seslendi:

— Biz çıkalım da Ferhan bey muayene etsin.

Hay Allah cezamı versin! Gördün mü şimdi başıma geleni... Ben safra kesesinin değil, midenin bile tam yerini bilmem. Kadının vücudünü yoklarken, yanlış bir yerine basarsam ve hasta ölüverirse ne yaparım?

Herkes dışarı çıkarken kocası yanıma yaklaştı:

— Galiba onun apandisiti de var. Geçen sene operatör Nâzım Bey söylemişti.

— Bakarız efendim, hepsine bakarız, dedim.

Odada yenge hanımla yalnız kaldık. Ben ona yaklaştım:

— Lûtfen, dedim, arka üstü dönünüz ve karnınızı açınız!

Kadın dediğimi yaptı. Esmer ve şişkin et yığınına korku ile bakıyordum. Neresine basayım?

Parmaklarımı büyük bir ihtiyatla göbeğinin etrafında gezdirmeğe başladım. Bazı noktalara gayet hafifçe dokunarak:

— Burası acıyor mu? Şurası acıyor mu?

Diye soruyordum. Kadın inilti halinde cevap verdi:

— Duymuyorum bile.

Artık çare yok, mide çukuru olduğunu tahmin ettiğim bir noktanın yağlı et kümeleri arasına iki parmağımı temel çivisi gibi sokuverdim.

Kadın avazı çıktığı kadar haykırdı. Ev halkı ve misafirlerden bir kısmı odaya daldılar.

Ben korku ile doğruldum ve onları görünce bağırdım:

— Tamam! Anlaşıldı!

Kocası sordu:

— Nedir? Apandisit mi?

— Hayır.

Sevin yanıma yaklaştı:

— Safra kesesi iltihabı mı?

— Hayır.

— İstakozdan mı?

— Hayır.

Ne söyliyeceğimi bilmiyordum. Birdenbire hatırıma geldi. «Mide kanseri» diyecektim. Fakat hasta birdenbire doğruldu, ayağa kalktı ve bana doğru koştu:

— Aman evlâdım, sen Lokman hekim gibi bir şeysin. Ağrı birdenbire geçti. Sen parmağını oraya dokunur dokunmaz geçti O...h, rahatladım vallahi, gözlerim açıldı.

Ben hemen Peygamberane bir tavır takınarak başımı salladım:

— Öyledir, dedim, bütün marifet o noktayı bulmakta!

Herkes benim yüzüme hayranlık, birbirine de hayretle bakıyordu. Kadının kocası üstüme yürüdü:

— Tebrik ederim, dedi, bu ne muvaffakiyet!

— Bu, Londrada son kullanılan bir metoddur.

— Bravo vallahi... Aşkolsun... Fakat hastalık nedir?

— Bu bir nevi mide düğümlenmesidir.

Ev sahibi hayretle gözlerini açtı:

— Mide düğümlenmesi mi? Nasıl şey o? Barsak düğümlenmesi bilirdim ama...

Ben bir pot kırmamak için, başımı iki yana sallıyarak:

— Eh... dedim, o da olur: Mide, barsak... İkisinin arası bir şey.

— Düğümü çözdünüz mü şimdi?

— Evel Allah!

— Vallahi aşkolsun, doktorcuğum. Hayret! Hayret ki hayret!

— Evet, bu yeni bir tekniktir. Bizim doktorlar pek bilmez.

— Peki, bir daha düğümlenmez mi?

— Zannetmem.

— Düğümlenirse?

— Yine çözeriz.

Allahtan misafirler arasında doktor yoktu. Herkes yüzüme bir evliya seyreder gibi bakıyordu. Sofrada eski yerlerimize oturduk. Yenge hanım da geldi.

— Ben yemeğe devam edeyim mi? dedi.

— Canınız istiyor mu? diye sordum.

— A!... Elbet...

— Fazla yemeyin. İstakozu bırakınız. İçki de az için.

— Demek bana daha fazla perhiz vermiyorsunuz.

— Yarın bunları görüşürüz. Yılbaşı gecesi keyfiniz bozulmasın.

Herkesin neş'esi yerine geldi. Sevin bana eğildi:

— Sizinle iftihar ediyorum, dedi, bu gece o kadar bahtiyarım ki...

— Ya ben, ya ben... dedim, sizin için nelere katlandığımı bir bilseniz...

— Nelere mi katlanıyorsunuz? Burada rahatsız mı oldunuz?

— Estağfurullah... Ne münasebet! Hayatımın en unutulmaz gecesi... Fakat buraya gelirken...

— Bir hâdise mi oldu?

— Yok efendim, vapurda biraz sallandık!

— Ya demek fırtına vardı.

— Onun gibi bir şey...

Dördüncü viskiyi de çekiyordum. Hikâyeler anlatmağa başladım. Kahkahalar ortalığı çınlatıyordu.

Bir aralık bitişik salona geçip gramofonla dans ettik. Ben bir biçimine getirip kızı öptüm.

İşler yolunda idi. Dünya umurumda değildi. Her halde geceyi burada geçirecektim. Sevinle konuşmalarımızda bir kaç kulaç derinleştik. Bu kız artık benden kolay kolay ayrılamazdı.

Tekrar sofraya oturduğumuz zaman, hizmetçi ev sahibine bir telgraf getirdi. Kâğıdı hayretle okuyan adamcağız, büyümüş gözlerle bana bakarak:

— Anlamadım! dedi.

Sonra telgrafı yüksek sesle okudu:

«Vapuru kaçırdım. Daha sonraki ilk vasıta ile geleceğim. Tebrikler ve saygılar.

Doktor Sunal»

Bu doktor Sunal da kim? Her halde ben değilim. Benim adım Ferhan.

Aldırmadım.

Ev sahibi bana sordu:

— Ne dersiniz bu telgrafa?

— Doktor Sunal isminde kimseyi tanımıyorum, dedim.

Herkes hayretle yüzüme baktı ve ev sahibi sordu:

— Aman, Ferhan beyefendi, doktor Sunal siz değil misiniz?

(Devam edecek)

Muayyen zamanlardaki
Sancılara
Karşı...

GRİPİN
KULLANINIZ!

Gripin

- Baş, diş, adale, sinir, ağrılarına karşı başarı ile kullanılır.
- Grip ve nezle başlangıcında bir çok fenalıkları önler.
- Süratle hazmolur, ve derhal tesirini gösterir.

Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

89

MÜKEMMEL BİR DİŞ MACUNUNUN 5 ŞARTI

1 - En saf iptidai maddelerden yapılması,
2 - Ağızda güzel bir tat ve koku bırakması,
3 - Dişlerin minesini temizleyip inci gibi parlatması.
4 - Diş etlerini tahriş etmemesi.
5 - Ağızdaki zararlı mikropları yok etmesi.

Bütün bu şartları *Miçam*'LI

RADYOLİN

de bulabilirsiniz.

No:17

Türkiye İş Bankası

Tasarruf Hesapları arasında **3 Haziran**

İkinci ikramiye çekilişi:

İstanbul'da Tarabya'da **EV**

ve çeşitli para ikramiyeleri.

EV'lerin Veaset ve İntikal Vergisini Bankamız öder

PANORAMA

Son perde: Kongre eğleniyor!